$MAKKABAI\Omega N \Gamma$

3Mac 1:1

Ό δὲ Φιλοπάτως παρὰ τῶν ἀνακομισθέντων μαθών τὴν γενομένην τῶν ὑπ' αὐτοῦ κρατουμένων τόπων ἀφαίφεσιν ὑπὸ Ἀντιόχου παφαγγείλας ταῖς πάσαις δυνάμεσιν πεζικαῖς τε καὶ ἱππικαῖς καὶ τὴν άδελφὴν Άρσινόην συμπαραλαβὼν έξώρμησεν μέχρι τῶν κατὰ Ῥαφίαν τόπων, ὅπου παρεμβεβλήκεισαν οί περὶ Άντίοχον. 2 Θεόδοτος δέ τις ἐκπληρῶσαι τὴν ἐπιβουλὴν διανοηθεὶς παραλαβών τῶν προυποτεταγμένων αὐτῷ ὅπλων Πτολεμαικῶν τὰ κράτιστα διεκομίσθη νύκτωρ ἐπὶ τήν τοῦ Πτολεμαίου σκηνήν ώς μόνος κτεῖναι αὐτὸν καὶ ἐν τούτῳ διαλῦσαι τὸν πόλεμον. 3 τοῦτον δὲ διαγαγών Δοσίθεος ὁ Δριμύλου λεγόμενος, τὸ γένος Ιουδαῖος, ὕστερον δὲ μεταβαλών τὰ νόμιμα καὶ τῶν πατρίων δογμάτων ἀπηλλοτριωμένος, ἄσημόν τινα κατέκλινεν ἐν τῆ σκηνῆ, δν συνέβη κομίσασθαι τὴν ἐκείνου κόλασιν. 4 γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης καὶ τῶν πραγμάτων μᾶλλον έρρωμένων τῷ Ἀντιόχφ ἱκανῶς ἡ Ἀρσινόη ἐπιπορευσαμένη τὰς δυνάμεις παρεκάλει μετὰ οἴκτου καὶ δακούων τους πλοκάμους λελυμένη βοηθεῖν έαυτοῖς τε καὶ τοῖς τέκνοις καὶ γυναιξίν θαοραλέως έπαγγελλομένη δώσειν νικήσασιν έκάστφ δύο μνᾶς χουσίου. 5 καὶ οὕτως συνέβη τοὺς ἀντιπάλους ἐν χειοονομίαις διαφθαρήναι, πολλούς δὲ καὶ δοριαλώτους συλλημφθήναι. 6 κατακρατήσας δὲ τῆς έπιβουλῆς έκρινεν τὰς πλησίον πόλεις ἐπελθών παρακαλέσαι. 7 ποιήσας δὲ τοῦτο καὶ τοῖς τεμένεσι δωρεὰς ἀπονείμας εὐθαρσεῖς τοὺς ὑποτεταγμένους κατέστησεν. 8 Τῶν δὲ Ιουδαίων διαπεμψαμένων πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τῆς γερουσίας καὶ τῶν πρεσβυτέρων τοὺς ἀσπασομένους αὐτὸν καὶ ξένια κομιοῦντας καὶ ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν χαρισομένους συνέβη μᾶλλον αὐτὸν προθυμηθήναι ὡς τάχιστα πρὸς αὐτοὺς παραγενέσθαι. 9 διακομισθείς δε είς Ιεροσόλυμα καὶ θύσας τῷ μεγίστῳ θεῷ καὶ χάριτας ἀποδούς καὶ τῶν ἑξῆς τι τῷ τόπῳ ποιήσας καὶ δὴ παραγενόμενος εἰς τὸν τόπον καὶ τῆ σπουδαιότητι καὶ εὐπρεπεία καταπλαγείς, 10 θαυμάσας δε καὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ εὐταξίαν ἐνεθυμήθη βουλεύσασθαι εἰς τὸν ναὸν είσελθεῖν. 11 τῶν δὲ εἰπόντων μὴ καθήκειν γίνεσθαι τοῦτο διὰ τὸ μηδὲ τοῖς ἐκ τοῦ ἔθνους ἐξεῖναι είσιέναι μηδε πᾶσιν τοῖς ἱερεῦσιν, ἀλλ' ἢ μόνφ τῷ προηγουμένφ πάντων ἀρχιερεῖ, καὶ τούτφ κατ' ένιαυτὸν ἄπαξ, ὁ δὲ οὐδαμῶς ἐπείθετο. 12 τοῦ τε νόμου παραναγνωσθέντος οὐδ' ὧς ἀπέλιπεν προφερόμενος έαυτὸν δεῖν εἰσελθεῖν λέγων Καὶ εἰ ἐκεῖνοι ἐστέρηνται ταύτης τῆς τιμῆς, ἐμὲ δὲ οὐ δεῖ. 13 καὶ ἐπυνθάνετο διὰ τίνα αἰτίαν εἰσεοχόμενον αὐτὸν εἰς πᾶν τέμενος οὐθεὶς ἐκώλυσεν τῶν παρόντων. 14 καί τις ἀπρονοήτως ἔφη κακῶς αὐτὸ τοῦτο τερατεύεσθαι. 15 γενομένου δέ, φησιν, τούτου διά τινα αἰτίαν, οὐχὶ πάντως εἰσελεύσεσθαι καὶ θελόντων αὐτῶν καὶ μή; 16 τῶν δὲ ἱερέων ἐν πάσαις ταῖς ἐσθήσεσιν προσπεσόντων καὶ δεομένων τοῦ μεγίστου θεοῦ βοηθεῖν τοῖς ἐνεστῶσιν καὶ τὴν όρμὴν τοῦ κακῶς ἐπιβαλλομένου μεταθεῖναι κραυγῆς τε μετὰ δακρύων τὸ ἱερὸν ἐμπλησάντων 17 οἱ κατὰ τὴν πόλιν ἀπολειπόμενοι ταραχθέντες έξεπήδησαν ἄδηλον τιθέμενοι τὸ γινόμενον. 18 αἵ τε κατάκλειστοι παρθένοι έν θαλάμοις σύν ταῖς τεκούσαις έξωρμησαν καὶ ἀπέδωκαν κόνει τὰς κόμας πασάμεναι γόου τε καὶ στεναγμῶν ἐνεπίμπλων τὰς πλατείας. 19 αἱ δὲ καὶ προσαρτίως ἐσταλμέναι τους πρὸς ἀπάντησιν διατεταγμένους παστούς καὶ τὴν ἁρμόζουσαν αἰδὼ παραλείπουσαι δρόμον ἄτακτον ἐν τῆ πόλει συνίσταντο. 20 τὰ δὲ νεογνὰ τῶν τέκνων αἱ πρὸς τούτοις μητέρες καὶ τιθηνοὶ παραλείπουσαι ἄλλως καὶ ἄλλως, αἱ μὲν κατ' οἴκους, αἱ δὲ κατὰ τὰς ἀγυιάς, ἀνεπιστρέπτως εἰς τὸ πανυπέρτατον ἱερὸν ἡθροίζοντο. 21 ποικίλη δὲ ἦν τῶν εἰς τοῦτο συλλεγέντων ἡ δέησις ἐπὶ τοῖς ἀνοσίως ὑπ' ἐκείνου κατεγχειρουμένοις. 22 σύν τε τούτοις οἱ περὶ τῶν πολιτῶν θρασυνθέντες οὐκ ἡνείχοντο τέλεον αὐτοῦ ἐπικειμένου καὶ τὸ τῆς προθέσεως ἐκπληροῦν διανοουμένου, 23 φωνήσαντες δὲ τὴν ὁρμὴν ἐπὶ τὰ ὅπλα ποιήσασθαι καὶ θαρραλέως ὑπὲρ τοῦ πατρώου νόμου τελευτᾶν ἱκανὴν ἐποίησαν ἐν τῷ τόπῳ τραχύτητα, μόλις δὲ ὑπό τε τῶν γεραιῶν καὶ τῶν πρεσβυτέρων ἀποτραπέντες ἐπὶ τὴν αὐτὴν τῆς δεήσεως παρῆσαν στάσιν. 24 καὶ τὸ μὲν πλῆθος ὡς ἔμπροσθεν ἐν τούτοις ἀνεστρέφετο δεόμενον. 25 οἱ δὲ περὶ τὸν βασιλέα πρεσβύτεροι πολλαχῶς ἐπειρῶντο τὸν ἀγέρωχον αὐτοῦ νοῦν ἐξιστάνειν τῆς ἐντεθυμημένης ἐπιβουλῆς. 26 θρασυνθεὶς δὲ καὶ πάντα παραπέμψας ἤδη καὶ πρόσβασιν ἐποιεῖτο τέλος ἐπιθήσειν δοκῶν τῷ προειρημένω. 27 ταῦτα οὖν καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ὄντες θεωροῦντες ἐτράπησαν εἰς τὸ σὺν τοῖς ἡμετέροις ἐπικαλεῖσθαι τὸν πᾶν κράτος ἔχοντα τοῖς παροῦσιν ἐπαμῦναι μὴ παριδόντα τὴν ἄνομον καὶ ὑπερήφανον πρᾶξιν. 28 ἐκ δὲ τῆς πυκνοτάτης τε καὶ ἐμπόνου τῶν ὅχλων συναγομένης κραυγῆς ἀνείκαστός τις ἦν βοή· 29 δοκεῖν γὰρ ἦν μὴ μόνον τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ τὰ τείχη καὶ τὸ πᾶν ἔδαφος ἡχεῖν ἄτε δὴ τῶν πάντων τότε θάνατον ἀλλασσομένων ἀντὶ τῆς τοῦ τόπου βεβηλώσεως.

3Mac 2:1

Ό μὲν οὖν ἀρχιερεὺς Σιμων ἐξ ἐναντίας τοῦ ναοῦ κάμψας τὰ γόνατα καὶ τὰς χεῖρας προτείνας εὐτάκτως ἐποιήσατο τὴν δέησιν τοιαύτην 2 Κύριε κύριε, βασιλεῦ τῶν οὐρανῶν καὶ δέσποτα πάσης κτίσεως, άγιε εν άγίοις, μόναρχε, παντοκράτωρ, πρόσχες ήμῖν καταπονουμένοις ὑπὸ ἀνοσίου καὶ βεβήλου θράσει καὶ σθένει πεφουαγμένου. 3 σὺ γὰρ ὁ κτίσας τὰ πάντα καὶ τῶν ὅλων ἐπικρατῶν δυνάστης δίκαιος εἶ καὶ τοὺς ὕβρει καὶ ἀγερωχία τι πράσσοντας κρίνεις. 4 σὺ τοὺς ἔμπροσθεν ἀδικίαν ποιήσαντας, εν οίς και γίγαντες ήσαν δώμη και θράσει πεποιθότες, διέφθειρας έπαγαγών αὐτοῖς ἀμέτρητον ὕδωρ. 5 σὺ τοὺς ὑπερηφανίαν ἐργαζομένους Σ οδομίτας διαδήλους ταῖς κακίαις γενομένους πυρὶ καὶ θείφ κατέφλεξας παράδειγμα τοῖς ἐπιγινομένοις καταστήσας. 6 σὺ τὸν θρασὺν Φαραω καταδουλωσάμενον τὸν λαόν σου τὸν ἄγιον Ισραηλ ποικίλαις καὶ πολλαῖς δοκιμάσας τιμωρίαις έγνώρισας τὴν σὴν δύναμιν, έφ' οἶς έγνώρισας τὸ μέγα σου κράτος· 7 καὶ ἐπιδιώξαντα αὐτὸν σὺν άρμασιν καὶ ὄχλων πλήθει ἐπέκλυσας βάθει θαλάσσης, τοὺς δὲ ἐμπιστεύσαντας ἐπὶ σοὶ τῷ τῆς άπάσης κτίσεως δυναστεύοντι σώους διεκόμισας, 8 οἳ καὶ συνιδόντες ἔργα σῆς χειρὸς ἤνεσάν σε τὸν παντοκράτορα. 9 σύ, βασιλεῦ, κτίσας τὴν ἀπέραντον καὶ ἀμέτρητον γῆν ἐξελέξω τὴν πόλιν ταύτην καὶ ἡγίασας τὸν τόπον τοῦτον εἰς ὄνομά σοι τῷ τῶν ἁπάντων ἀπροσδεεῖ καὶ παρεδόξασας ἐν ἐπιφανείρ μεγαλοποεπεῖ σύστασιν ποιησάμενος αὐτοῦ ποὸς δόξαν τοῦ μεγάλου καὶ ἐντίμου ὀνόματός σου. 10 καὶ άγαπῶν τὸν οἶκον τοῦ Ισραηλ ἐπηγγείλω διότι, ἐὰν γένηται ἡμῶν ἀποστροφὴ καὶ καταλάβη ἡμᾶς στενοχωρία καὶ ἐλθόντες εἰς τὸν τόπον τοῦτον δεηθώμεν, εἰσακούση τῆς δεήσεως ἡμῶν. 11 καὶ δὴ πιστὸς εἶ καὶ ἀληθινός. 12 ἐπεὶ δὲ πλεονάκις θλιβέντων τῶν πατέρων ἡμῶν ἐβοήθησας αὐτοῖς ἐν τῆ ταπεινώσει καὶ ἐρρύσω αὐτοὺς ἐκ μεγάλων κακῶν, 13 ἰδοὺ δὲ νῦν, ἅγιε βασιλεῦ, διὰ τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας ήμῶν ἁμαρτίας καταπονούμεθα καὶ ὑπετάγημεν τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν καὶ παρείμεθα ἐν άδυναμίαις. 14 έν δὲ τῆ ἡμετέρα καταπτώσει ὁ Θρασὺς καὶ βέβηλος οὖτος ἐπιτηδεύει καθυβρίσαι τὸν

έπὶ τῆς γῆς ἀναδεδειγμένον τῷ ὀνόματι τῆς δόξης σου ἄγιον τόπον. 15 τὸ μὲν γὰο κατοικητήριόν σου ούρανὸς τοῦ ούρανοῦ ἀνέφικτος ἀνθρώποις ἐστίν. 16 ἀλλὰ ἐπεὶ εὐδοκήσας τὴν δόξαν σου ἐν τῷ λαῷ σου Ισραηλ ήγίασας τὸν τόπον τοῦτον, 17 μὴ ἐκδικήσης ἡμᾶς ἐν τῆ τούτων ἀκαθαρσία μηδὲ εὐθύνης ήμᾶς ἐν βεβηλώσει, ἵνα μὴ καυχήσωνται οἱ παράνομοι ἐν θυμῷ αὐτῶν μηδὲ ἀγαλλιάσωνται ἐν ύπερηφανία γλώσσης αὐτῶν λέγοντες 18 Ήμεῖς κατεπατήσαμεν τὸν οἶκον τοῦ ἁγιασμοῦ, ὡς καταπατούνται οἱ οἶκοι τῶν προσοχθισμάτων. 19 ἀπάλειψον τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ διασκέδασον τὰς άμβλακίας ήμῶν καὶ ἐπίφανον τὸ ἔλεός σου κατὰ τὴν ὥوαν ταύτην. 20 ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ήμᾶς οἱ οἰκτιρμοί σου, καὶ δὸς αἰνέσεις ἐν τῷ στόματι τῶν καταπεπτωκότων καὶ συντετριμμένων τὰς ψυχὰς ποιήσας ήμῖν εἰρήνην. 21 Ἐνταῦθα ὁ πάντων ἐπόπτης θεὸς καὶ προπάτωρ ἄγιος ἐν ἁγίοις είσακούσας τῆς ἐνθέσμου λιτανείας, τὸν ὕβρει καὶ θράσει μεγάλως ἐπηρμένον ἐμάστιξεν αὐτὸν 22 ένθεν καὶ ένθεν κοαδάνας αὐτὸν ώς κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου ὥστε κατ' ἐδάφους ἄποακτον, ἔτι καὶ τοῖς μέλεσιν παραλελυμένον μηδέ φωνήσαι δύνασθαι δικαία περιπεπληγμένον κρίσει. 23 όθεν οί τε φίλοι καὶ σωματοφύλακες ὀξεῖαν ἰδόντες τὴν καταλαβοῦσαν αὐτὸν εἴθυναν φοβούμενοι μὴ καὶ τὸ ζῆν έκλείπη, ταχέως αὐτὸν ἐξείλκυσαν ὑπερβάλλοντι καταπεπληγμένοι φόβφ. 24 ἐν χρόνφ δὲ ὕστερον άναλεξάμενος αύτον ούδαμῶς εἰς μετάμελον ἦλθεν ἐπιτιμηθείς, ἀπειλὰς δὲ πικρὰς θέμενος ἀνέλυσεν. 25 Δ ιακομισθείς δὲ είς τὴν Aίγυπτον καὶ τὰ τῆς κακίας ἐπαύξων διά τε τῶν προαποδεδειγμένων συμποτῶν καὶ εταίρων τοῦ παντὸς δικαίου κεχωρισμένων 26 οὐ μόνον ταῖς ἀναριθμήτοις ἀσελγείαις διηρχέσθη, άλλα καὶ ἐπὶ τοσοῦτον θράσους προῆλθεν ὥστε δυσφημίας ἐν τοῖς τόποις συνίστασθαι καὶ πολλούς τῶν φίλων ἀτενίζοντας εἰς τὴν τοῦ βασιλέως πρόθεσιν καὶ αὐτοὺς ἕπεσθαι τῆ ἐκείνου θελήσει. 27 προέθετο δημοσία κατὰ τοῦ ἔθνους διαδοῦναι ψόγον· ἐπὶ τοῦ κατὰ τὴν αὐλὴν πύργου στήλην αναστήσας εκόλαψεν γραφήν 28 μηδένα τῶν μὴ θυόντων είς τὰ ἱερὰ αὐτῶν εἰσιέναι, πάντας δὲ τοὺς Ιουδαίους εἰς λαογραφίαν καὶ οἰκετικὴν διάθεσιν ἀχθῆναι, τοὺς δὲ ἀντιλέγοντας βίφ φερομένους τοῦ ζῆν μεταστῆσαι, 29 τούς τε ἀπογραφομένους χαράσσεσθαι καὶ διὰ πυρὸς εἰς τὸ σῶμα παρασήμ ϕ Δ ιονύσου κισσο ϕ ύλλ ϕ , οθς καὶ καταχωρίσαι εἰς τὴν προσυνεσταλμένην αὐθεντίαν. 30 ἵνα δὲ μὴ τοῖς πᾶσιν ἀπεχθόμενος φαίνηται, ὑπέγραψεν Ἐὰν δέ τινες ἐξ αὐτῶν προαιρῶνται ἐν τοῖς κατὰ τὰς τελετὰς μεμυημένοις ἀναστρέφεσθαι, τούτους ἰσοπολίτας Άλεξανδρεῦσιν εἶναι. 31 Ένιοι μὲν οὖν έπιπολαίως τὰς τῆς πόλεως εὐσεβείας ἐπιβάθρας στυγοῦντες εὐχερῶς ἑαυτοὺς ἐδίδοσαν ώς μεγάλης τινὸς κοινωνήσοντες εὐκλείας ἀπὸ τῆς ἐσομένης τῷ βασιλεῖ συναναστροφῆς. 32 οἱ δὲ πλεῖστοι γενναία ψυχῆ ἐνίσχυσαν καὶ οὐ διέστησαν τῆς εὐσεβείας τά τε χρήματα περὶ τοῦ ζῆν ἀντικαταλλασσόμενοι άδεῶς ἐπειوῶντο ἑαυτοὺς ῥύσασθαι ἐκ τῶν ἀπογραφῶν· 33 εὐέλπιδές τε καθειστήκεισαν ἀντιλήμψεως τεύξασθαι καὶ τοὺς ἀποχωροῦντας ἐξ αὐτῶν ἐβδελύσσοντο καὶ ὡς πολεμίους τοῦ ἔθνους ἔκρινον καὶ τῆς κοινῆς συναναστροφῆς καὶ εὐχρηστίας ἐστέρουν.

3Mac 3:1

Ά καὶ μεταλαμβάνων ὁ δυσσεβης ἐπὶ τοσοῦτον ἐξεχόλησεν ὥστε οὐ μόνον τοῖς κατὰ Αλεξάνδιειαν διοργίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐν τῆ χώρα βαρυτέρως ἐναντιωθῆναι καὶ προστάξαι σπεύσαντας συναγαγεῖν πάντας ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ χειρίστω μόρω τοῦ ζῆν μεταστήσαι. 2 τούτων δὲ οἰκονομουμένων φήμη δυσμενης ἐξηχεῖτο κατὰ τοῦ γένους ἀνθρώποις συμφρονοῦσιν εἰς κακοποίησιν ἀφορμῆς διδομένης

είς διάθεσιν ως ἄν ἀπὸ τῶν νομίμων αὐτοὺς κωλυόντων. 3 οἱ δὲ Ιουδαῖοι τὴν μὲν πρὸς τοὺς βασιλεῖς εύνοιαν καὶ πίστιν ἀδιάστροφον ἦσαν φυλάσσοντες, 4 σεβόμενοι δὲ τὸν θεὸν καὶ τῷ τούτου νόμφ πολιτευόμενοι χωρισμον ἐποίουν ἐπὶ τῷ κατὰ τὰς τροφάς, δι' ἣν αἰτίαν ἐνίοις ἀπεχθεῖς ἐφαίνοντο. 5 τῆ δὲ τῶν δικαίων εὐπραξία κοσμοῦντες τὴν συναναστροφὴν ἄπασιν ἀνθρώποις εὐδόκιμοι καθειστήκεισαν. 6 τὴν μὲν οὖν περὶ τοῦ γένους ἐν πᾶσιν θρυλουμένην εὐπραξίαν οἱ ἀλλόφυλοι οὐδαμῶς διηριθμήσαντο, 7 τὴν δὲ περὶ τῶν προσκυνήσεων καὶ τροφῶν διάστασιν ἐθρύλουν φάσκοντες μήτε τῷ βασιλεῖ μήτε ταῖς δυνάμεσιν όμοσπόνδους τοὺς ἀνθρώπους γίνεσθαι, δυσμενεῖς δὲ εἶναι καὶ μέγα τι τοῖς πράγμασιν ἐναντιουμένους· καὶ οὐ τῷ τυχόντι περιῆψαν ψόγῳ. 8 οἱ δὲ κατὰ τὴν πόλιν Ἑλληνες ούδεν ήδικημένοι ταραχήν άπροσδοκητον περί τους άνθρώπους θεωρούντες καί συνδρομάς άπροσκόπους γινομένας βοηθεῖν μὲν οὐκ ἔσθενον, τυραννική γὰρ ἦν ἡ διάθεσις, παρεκάλουν δὲ καὶ δυσφόρως εἶχον καὶ μεταπεσεῖσθαι ταῦτα ὑπελάμβανον· 9 μὴ γὰρ ούτω παροραθήσεσθαι τηλικοῦτο σύστεμα μηδὲν ήγνοηκός. 10 ήδη δὲ καί τινες γείτονές τε καὶ φίλοι καὶ συμποαγματευόμενοι μυστικῶς τινας έπισπώμενοι πίστεις έδιδουν συνασπιεῖν καὶ πᾶν έκτενὲς προσοίσεσθαι πρὸς ἀντίλημψιν. 11 Ἐκεῖνος μὲν οὖν τῆ κατὰ τὸ παρὸν εὐημερία γεγαυρωμένος καὶ οὐ καθορῶν τὸ τοῦ μεγίστου θεοῦ κράτος, ύπολαμβάνων δὲ διηνεκῶς ἐν τῆ αὐτῆ διαμενεῖν βουλῆ, ἔγραψεν κατ' αὐτῶν ἐπιστολὴν τήνδε 12 Βασιλεύς Πτολεμαῖος Φιλοπάτως τοῖς κατ' Αἴγυπτον καὶ κατὰ τόπον στςατηγοῖς καὶ στςατιώταις χαίσειν καὶ ἐρρῶσθαι· 13 ἔρρωμαι δὲ καὶ αὐτὸς ἐγὼ καὶ τὰ πράγματα ἡμῶν. 14 τῆς εἰς τὴν Ἀσίαν γενομένης ήμῖν ἐπιστρατείας, ής ἴστε καὶ αὐτοί, τῆ τῶν θεῶν ἀπροπτώτω συμμαχία κατὰ λόγον ἐπὶ τέλος ἀχθείσης 15 ἡγησάμεθα μὴ βία δόρατος, ἐπιεικεία δὲ καὶ πολλῆ φιλανθρωπία τιθηνήσασθαι τὰ κατοικοῦντα Κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην έθνη εὖ ποιῆσαί τε ἀσμένως. 16 καὶ τοῖς κατὰ πόλιν ίεροῖς ἀπονείμαντες προσόδους πλείστας προήχθημεν καὶ εἰς τὰ Ιεροσόλυμα ἀναβάντες τιμῆσαι τὸ ίερον τῶν ἀλιτηρίων καὶ μηδέποτε ληγόντων τῆς ἀνοίας. 17 οἱ δὲ λόγῳ μὲν τὴν ἡμετέραν ἀποδεξάμενοι παρουσίαν, τῷ δὲ πράγματι νόθως, προθυμηθέντων ἡμῶν εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν αὐτῶν καὶ τοῖς ἐκπρεπέσιν καὶ καλλίστοις ἀναθήμασιν τιμῆσαι 18 τύφοις φερόμενοι παλαιοτέροις εἶρξαν ήμᾶς τῆς εἰσόδου λειπόμενοι τῆς ἡμετέρας ἀλκῆς δι' ἡν ἔχομεν πρὸς ἄπαντας ἀνθρώπους φιλανθρωπίαν. 19 τὴν δὲ αὐτῶν εἰς ἡμᾶς δυσμένειαν ἔκδηλον καθιστάντες ὡς μονώτατοι τῶν έθνῶν βασιλεῦσιν καὶ τοῖς ἑαυτῶν εἰεργέταις ὑψαυχενοῦντες οὐδὲν γνήσιον βούλονται φέρειν. 20 ἡμεῖς δὲ τῆ τούτων ἀνοία συμπεριενεχθέντες καὶ μετὰ νίκης διακομισθέντες εἰς τὴν Αἴγυπτον τοῖς πᾶσιν ἔθνεσιν φιλανθρώπως ἀπαντήσαντες καθώς ἔπρεπεν ἐποιήσαμεν, 21 ἐν δὲ τούτοις πρὸς τοὺς ὁμοφύλους αὐτῶν άμνησικακίαν άπασιν γνωρίζοντες· διά τε τὴν συμμαχίαν καὶ τὰ πεπιστευμένα μετὰ ἁπλότητος αὐτοῖς ἀρχῆθεν μύρια πράγματα τολμήσαντες ἐξαλλοιῶσαι ἐβουλήθημεν καὶ πολιτείας αὐτοὺς Άλεξανδρέων καταξιῶσαι καὶ μετόχους τῶν ἀεὶ ἱερῶν καταστῆσαι. 22 οἱ δὲ τοὐναντίον ἐκδεχόμενοι καὶ τῆ συμφύτω κακοηθεία τὸ καλὸν ἀπωσάμενοι, διηνεκῶς δὲ εἰς τὸ φαῦλον ἐκνεύοντες 23 οὐ μόνον ἀπεστρέψαντο τὴν ἀτίμητον πολιτείαν, ἀλλὰ καὶ βδελύσσονται λόγφ τε καὶ σιγῆ τοὺς ἐν αὐτοῖς όλίγους πρὸς ήμᾶς γνησίως διακειμένους παρ' ἕκαστα ὑφορώμενοι μετὰ τῆς δυσκλεεστάτης έμβιώσεως διὰ τάχους ήμᾶς καταστρέψαι τὰ πράγματα. 24 διὸ καὶ τεκμηρίοις καλῶς πεπεισμένοι τούτους κατὰ πάντα δυσνοεῖν ἡμῖν τρόπον καὶ προνοούμενοι μήποτε αἰφνιδίου μετέπειτα ταραχῆς ένστάσης ήμῖν τοὺς δυσσεβεῖς τούτους κατὰ νώτου προδότας καὶ βαρβάρους ἔχωμεν πολεμίους 25 προστετάχαμεν ἄμα τῷ προσπεσεῖν τὴν ἐπιστολὴν τήνδε αὐθωρὶ τοὺς ἐννεμομένους σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις μετὰ ὕβρεων καὶ σκυλμῶν ἀποστεῖλαι πρὸς ἡμᾶς ἐν δεσμοῖς σιδηροῖς πάντοθεν κατακεκλεισμένους, εἰς ἀνήκεστον καὶ δυσκλεῆ πρέποντα δυσμενέσι φόνον. 26 τούτων γὰρ ὁμοῦ κολασθέντων διειλήφαμεν εἰς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τελείως ἡμῖν τὰ πράγματα ἐν εὐσταθεία καὶ τῆ βελτίστη διαθέσει κατασταθήσεσθαι. 27 δς δ' ἀν σκεπάση τινὰ τῶν Ιουδαίων ἀπὸ γεραιοῦ μέχρι νηπίου καὶ μέχρι τῶν ὑπομαστιδίων, αἰσχίσταις βασάνοις ἀποτυμπανισθήσεται πανοικία. 28 μηνύειν δὲ τὸν βουλόμενον, ἐφ' ῷ τὴν οὐσίαν τοῦ ἐμπίπτοντος ὑπὸ τὴν εὕθυναν λήμψεται καὶ ἐκ τοῦ βασιλικοῦ ἀργυρίου δραχμὰς δισχιλίας καὶ τῆ ἐλευθερία στεφανωθήσεται. 29 πᾶς δὲ τόπος, οδ ἐὰν φωραθῆ τὸ σύνολον σκεπαζόμενος Ιουδαῖος, ἄβατος καὶ πυριφλεγὴς γινέσθω καὶ πάση θνητῆ φύσει καθ' ἄπαν ἄχρηστος φανήσεται εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον. 30 Καὶ ὁ μὲν τῆς ἐπιστολῆς τύπος οὕτως ἐγέγραπτο.

3Mac 4:1

Πάντη δέ, όπου προσέπιπτεν τοῦτο τὸ πρόσταγμα, δημοτελής συνίστατο τοῖς έθνεσιν εὐωχία μετὰ άλαλαγμῶν καὶ χαρᾶς ὡς ἀν τῆς προκατεσκιρωμένης αὐτοῖς πάλαι κατὰ διάνοιαν μετὰ παρρησίας νῦν ἐκφαινομένης ἀπεχθείας. 2 τοῖς δὲ Ιουδαίοις ἄληκτον πένθος ἦν καὶ πανόδυρτος μετὰ δακρύων βοὴ στεναγμοῖς πεπυρωμένης πάντοθεν αὐτῶν τῆς καρδίας ὀλοφυρομένων τὴν ἀπροσδόκητον ἐξαίφνης αὐτοῖς ἐπικριθεῖσαν ὀλεθρίαν. 3 τίς νομὸς ἢ πόλις ἢ τίς τὸ σύνολον οἰκητὸς τόπος ἢ τίνες ἀγυιαὶ κοπετοῦ καὶ γόων ἐπ' αὐτοῖς οὐκ ἐνεπιπλῶντο; 4 οὕτως γὰρ μετὰ πικρίας ἀνοίκτου ψυχῆς ὑπὸ τῶν κατὰ πόλιν στρατηγῶν ὁμοθυμαδὸν ἐξαπεστέλλοντο ὥστε ἐπὶ ταῖς ἐξάλλοις τιμωρίαις καί τινας τῶν έχθρῶν λαμβάνοντας πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν κοινὸν ἔλεον καὶ λογιζομένους τὴν ἄδηλον τοῦ βίου καταστροφήν δακρύειν αὐτῶν τὴν δυσάθλιον έξαποστολήν. 5 ἤγετο γὰρ γεραιῶν πλῆθος πολιᾶ πεπυκασμένων, την έκ τοῦ γήρως νωθρότητα ποδων ἐπίκυφον ἀνατροπης ὁρμῆ βιαίας ἁπάσης αἰδοῦς ἄνευ πρὸς ὀξεῖαν καταχρωμένων πορείαν. 6 αἱ δὲ ἄρτι πρὸς βίου κοινωνίαν γαμικὸν ὑπεληλυθυῖαι παστον νεάνιδες άντι τέρψεως μεταλαβοῦσαι γόους και κόνει την μυροβρεχή πεφυρμέναι κόμην, άκαλύπτως δὲ ἀγόμεναι θρῆνον ἀνθ' ὑμεναίων ὁμοθυμαδὸν ἐξῆρχον ὡς ἐσπαραγμέναι σκυλμοῖς άλλοεθνέσιν· 7 δέσμιαι δὲ δημοσία μέχοι τῆς εἰς τὸ πλοῖον ἐμβολῆς είλκοντο μετὰ βίας. 8 οἵ τε τούτων συνζυγεῖς βρόχοις ἀντὶ στεφέων τοὺς αὐχένας περιπεπλεγμένοι μετὰ ἀκμαίας νεανικῆς ἡλικίας άντὶ εὐωχίας καὶ νεωτερικῆς ὁρθυμίας τὰς ἐπιλοίπους τῶν γάμων ἡμέρας ἐν θρήνοις διῆγον παρὰ πόδας ήδη τον άδην δοωντες κείμενον. 9 κατήχθησαν δε θηρίων τρόπον άγόμενοι σιδηροδέσμοις ἀνάγκαις, οἱ μὲν τοῖς ζυγοῖς τῶν πλοίων προσηλωμένοι τοὺς τραχήλους, οἱ δὲ τοὺς πόδας ἀρρήκτοις κατησφαλισμένοι πέδαις, 10 έτι καὶ τῷ καθύπερθε πυκνῷ σανιδώματι διακειμένῳ, ὅπως πάντοθεν έσκοτισμένοι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγωγὴν ἐπιβούλων ἐν παντὶ τῷ κατάπλῳ λαμβάνωσιν. 11 Τούτων δὲ έπὶ τὴν λεγομένην Σχεδίαν ἀχθέντων καὶ τοῦ παράπλου περανθέντος, καθὼς ἦν δεδογματισμένον τῷ βασιλεῖ, προσέταξεν αὐτοὺς ἐν τῷ πρὸ τῆς πόλεως ἱπποδρόμῳ παρεμβαλεῖν ἀπλάτῳ καθεστῶτι περιμέτρω καὶ πρὸς παραδειγματισμὸν ἄγαν εὐκαιροτάτω καθεστῶτι πᾶσι τοῖς καταπορευομένοις εἰς τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἐκ τούτων εἰς τὴν χώραν στελλομένοις πρὸς ἐκδημίαν πρὸς τὸ μηδὲ ταῖς δυνάμεσιν αὐτοῦ κοινωνεῖν μηδὲ τὸ σύνολον καταξιῶσαι περιβόλων. 12 ως δὲ τοῦτο ἐγενήθη, ἀκούσας τοὺς ἐκ τῆς πόλεως όμοεθνεῖς κουβῆ ἐκποοευομένους πυκνότεοον ἀποδύοεσθαι τὴν ἀκλεῆ τῶν ἀδελφῶν

ταλαιπωρίαν 13 διοργισθείς προσέταξεν καὶ τούτοις όμοῦ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπιμελῶς ὡς ἐκείνοις ποιῆσαι μὴ λειπομένοις κατὰ μηδένα τρόπον τῆς ἐκείνων τιμωρίας, 14 ἀπογραφῆναι δὲ πᾶν τὸ φῦλον έξ ονόματος, ούκ είς τὴν ἔμπροσθεν βραχεῖ προδεδηλωμένην τῶν ἔργων κατάπονον λατρείαν, στρεβλωθέντας δε ταῖς παρηγγελμέναις αἰκίαις τὸ τέλος ἀφανίσαι μιᾶς ὑπὸ καιρὸν ἡμέρας. 15 έγίνετο μὲν οὖν ἡ τούτων ἀπογραφὴ μετὰ πικρᾶς σπουδῆς καὶ φιλοτίμου προσεδρείας ἀπὸ ἀνατολῶν ήλίου μέχρι δυσμῶν ἀνήνυτον λαμβάνουσα τὸ τέλος ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα. 16 Μεγάλως δὲ καὶ διηνεκῶς ὁ βασιλεὺς χαρᾳ πεπληρωμένος συμπόσια ἐπὶ πάντων τῶν εἰδώλων συνιστάμενος πεπλανημένη πόρρω τῆς ἀληθείας φρενὶ καὶ βεβήλφ στόματι τὰ μὲν κωφὰ καὶ μὴ δυνάμενα αὐτοῖς λαλεῖν ἢ ἀρήγειν ἐπαινῶν, εἰς δὲ τὸν μέγιστον θεὸν τὰ μὴ καθήκοντα λαλῶν. 17 μετὰ δὲ τὸ προειρημένον τοῦ χρόνου διάστημα προσηνέγκαντο οἱ γραμματεῖς τῷ βασιλεῖ μηκέτι ἰσχύειν τὴν τῶν Ιουδαίων ἀπογραφὴν ποιεῖσθαι διὰ τὴν ἀμέτρητον αὐτῶν πληθύν 18 καίπερ ὄντων ἔτι κατὰ τὴν χώραν τῶν πλειόνων, τῶν μὲν κατὰ τὰς οἰκίας ἔτι συνεστηκότων, τῶν δὲ καὶ κατὰ τόπον, ὡς άδυνάτου καθεστῶτος πᾶσιν τοῖς ἐπ' Αἴγυπτον στρατηγοῖς. 19 ἀπειλήσαντος δὲ αὐτοῖς σκληρότερον ώς δεδωροκοπημένοις είς μηχανήν τῆς ἐκφυγῆς συνέβη σαφῶς αὐτὸν περὶ τούτου πιστωθῆναι 20 λεγόντων μετὰ ἀποδείξεως καὶ τὴν χαρτηρίαν ήδη καὶ τοὺς γραφικοὺς καλάμους, ἐν οἶς ἐχρῶντο, έκλελοιπέναι. 21 τοῦτο δὲ ἦν ἐνέργεια τῆς τοῦ βοηθοῦντος τοῖς Ιουδαίοις ἐξ οὐοανοῦ ποονοίας άνικήτου.

3Mac 5:1

Τότε προσκαλεσάμενος Έρμωνα τὸν πρὸς τῆ τῶν ἐλεφάντων ἐπιμελεία βαρεία μεμεστωμένος ὀργῆ καὶ χόλφ κατὰ πᾶν ἀμετάθετος 2 ἐκέλευσεν ὑπὸ τὴν ἐπεοχομένην ἡμέραν δαψιλέσι δράκεσι λιβανωτοῦ καὶ οἴνφ πλείονι ἀκράτφ ἄπαντας τοὺς ἐλέφαντας ποτίσαι ὄντας τὸν ἀριθμὸν πεντακοσίους καὶ ἀγριωθέντας τῆ τοῦ πόματος ἀφθόνω χορηγία εἰσαγαγεῖν πρὸς συνάντησιν τοῦ μόρου τῶν Ιουδαίων. 3 δ μεν τάδε προστάσσων έτρέπετο προς την εύωχίαν συναγαγών τους μάλιστα τῶν φίλων καὶ τῆς στρατιᾶς ἀπεχθῶς ἔχοντας πρὸς τοὺς Ιουδαίους. 4 ὁ δὲ ἐλεφαντάρχης τὸ προσταγὲν ἀραρότως Έρμων συνετέλει. 5 οἵ τε πρὸς τούτοις λειτουργοὶ κατὰ τὴν ἑσπέραν ἐξιόντες τὰς τῶν ταλαιπωρούντων έδεσμευον χεῖρας τήν τε λοιπὴν ἐμηχανῶντο περὶ αὐτοὺς ἀσφάλειαν ἔννυχον δόξαντες όμοῦ λήμψεσθαι τὸ φῦλον πέρας τῆς ὀλεθρίας. 6 οἱ δὲ πάσης σκέπης ἔρημοι δοκοῦντες εἶναι τοῖς έθνεσιν Ιουδαῖοι διὰ τὴν πάντοθεν περιέχουσαν αὐτοὺς μετὰ δεσμῶν ἀνάγκην 7 τὸν παντοκράτορα κύριον καὶ πάσης δυνάμεως δυναστεύοντα, έλεήμονα θεὸν αὐτῶν καὶ πατέρα, δυσκαταπαύστω βοῆ πάντες μετὰ δακούων ἐπεκαλέσαντο δεόμενοι 8 τὴν κατ' αὐτῶν μεταστοέψαι βουλὴν ἀνοσίαν καὶ <u> </u>δύσασθαι αὐτοὺς μετὰ μεγαλομεροῦς ἐπιφανείας ἐκ τοῦ παρὰ πόδας ἐν ἑτοίμφ μόρου. 9 τούτων μὲν οὖν ἐκτενῶς ἡ λιτανεία ἀνέβαινεν εἰς τὸν οὐρανόν. 10 Ὁ δὲ Ἑρμων τοὺς ἀνηλεεῖς ἐλέφαντας ποτίσας πεπληρωμένους τῆς τοῦ οἴνου πολλῆς χορηγίας καὶ τοῦ λιβάνου μεμεστωμένους ὄρθριος ἐπὶ τὴν αὐλὴν παρῆν περὶ τούτων προσαγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ. 11 τὸ δὲ ἀπ' αἰῶνος χρόνου κτίσμα καλὸν ἐν νυκτὶ καὶ ήμέρα ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ χαριζομένου πᾶσιν, οἷς ἂν αὐτὸς θελήση, ὕπνου μέρος ἀπέστειλεν εἰς τὸν βασιλέα, 12 καὶ ἡδίστω καὶ βαθεῖ κατεσχέθη τῆ ἐνεργεία τοῦ δεσπότου τῆς ἀθέσμου μὲν προθέσεως πολύ διεσφαλμένος, τοῦ δὲ ἀμεταθέτου λογισμοῦ μεγάλως διεψευσμένος. 13 οἵ τε Ιουδαῖοι

τὴν προσημανθεῖσαν ὥραν διαφυγόντες τὸν ἄγιον ἤνουν θεὸν αὐτῶν καὶ πάλιν ήξίουν τὸν εύκατάλλακτον δείξαι μεγαλοσθενούς έαυτού χειρός κράτος έθνεσιν ύπερηφάνοις. 14 μεσούσης δὲ ήδη δεκάτης ωρας σχεδον ο προς ταῖς κλήσεσιν τεταγμένος άθρόους τους κλητους ίδων ένυξεν προσελθών τὸν βασιλέα. 15 καὶ μόλις διεγείρας ὑπέδειξε τὸν τῆς συμποσίας καιρὸν ἤδη παρατρέχοντα τὸν περὶ τούτων λόγον ποιούμενος. 16 δυ δ βασιλεύς λογισάμενος καὶ τραπείς είς τον πότον έκέλευσεν τούς παραγεγονότας ἐπὶ τὴν συμποσίαν ἄντικρυς ἀνακλῖναι αὐτοῦ. 17 οδ καὶ γενομένου παρήνει εἰς εὐωχίαν δόντας ξαυτούς τὸ παρὸν τῆς συμποσίας ἐπὶ πολὺ γεραιρομένους εἰς εἰφροσύνην καταθέσθαι μέρος. 18 έπὶ πλεῖον δὲ προβαινούσης τῆς ὁμιλίας τὸν Έρμωνα προσκαλεσάμενος ὁ βασιλεὺς μετὰ πικρᾶς άπειλῆς ἐπυνθάνετο, τίνος ἕνεκεν αἰτίας εἰάθησαν οἱ Ιουδαῖοι τὴν περιοῦσαν ἡμέραν περιβεβιωκότες. 19 τοῦ δὲ ὑποδείξαντος ἔτι νυκτὸς τὸ προσταγὲν ἐπὶ τέλος ἀγειοχέναι καὶ τῶν φίλων αὐτῷ προσμαρτυρησάντων 20 τὴν ὦμότητα χείρονα Φαλάριδος ἐσχηκὼς ἔφη τῷ τῆς σήμερον ὕπνῳ χάριν έχειν αὐτούς· ἀνυπερθέτως δὲ εἰς τὴν ἐπιτελοῦσαν ἡμέραν κατὰ τὸ ὅμοιον ἑτοίμασον τοὺς ἐλέφαντας έπὶ τὸν τῶν ἀθεμίτων Ιουδαίων ἀφανισμόν. 21 εἰπόντος δὲ τοῦ βασιλέως ἀσμένως πάντες μετὰ χαρᾶς οί παρόντες όμοῦ συναινέσαντες εἰς τὸν ἴδιον οἶκον ἕκαστος ἀνέλυσεν. 22 καὶ οὐχ οὕτως εἰς ὕπνον κατεχρήσαντο τὸν χρόνον τῆς νυκτός, ὡς εἰς τὸ παντοίους μηχανᾶσθαι τοῖς ταλαιπώροις δοκοῦσιν έμπαιγμούς. 23 Άρτι δε άλεκτρυων έκεκραγεν ὄρθριος, καὶ τὰ θηρία καθωπλικώς ὁ Έρμων έν τῷ μεγάλφ περιστύλφ διεκίνει. 24 τὰ δὲ κατὰ τὴν πόλιν πλήθη συνήθροιστο πρὸς τὴν οἰκτροτάτην θεωρίαν προσδοκώντα τὴν πρωίαν μετὰ σπουδῆς. 25 οἱ δὲ Ιουδαῖοι κατὰ τὸν ἀμερῆ ψυχουλκούμενοι χρόνον πολύδακουν ίκετείαν έν μέλεσιν γοεροῖς τείνοντες τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐδέοντο τοῦ μεγίστου θεοῦ πάλιν αὐτοῖς βοηθήσαι συντόμως. 26 οὔπω δὲ ἡλίου βολαὶ κατεσπείροντο, καὶ τοῦ βασιλέως τους φίλους ἐκδεχομένου ὁ Έρμων παραστὰς ἐκάλει πρὸς τὴν ἔξοδον ὑποδεικνύων τὸ πρόθυμον τοῦ βασιλέως ἐν ἑτοίμφ κεῖσθαι. 27 τοῦ δὲ ἀποδεξαμένου καὶ καταπλαγέντος ἐπὶ τῆ παρανόμω εξόδω κατά πᾶν ἀγνωσία κεκρατημένος επυνθάνετο, τί τὸ πρᾶγμα, εφ' οὖ τοῦτο αὐτῷ μετὰ σπουδής τετέλεσται· 28 τοῦτο δὲ ἦν ἡ ἐνέργεια τοῦ πάντα δεσποτεύοντος θεοῦ τῶν πρὶν αὐτῷ μεμηχανημένων λήθην κατὰ διάνοιαν έντεθεικότος. 29 ὑπεδείκνυεν ὁ Έρμων καὶ πάντες οἱ φίλοι τὰ θηρία καὶ τὰς δυνάμεις ἡτοιμάσθαι, βασιλεῦ, κατὰ τὴν σὴν ἐκτενῆ πρόθεσιν. 30 ὁ δὲ ἐπὶ τοῖς φηθεῖσιν πληρωθεὶς βαρεῖ χόλω διὰ τὸ περὶ τούτων προνοία θεοῦ διεσκεδάσθαι πᾶν αὐτοῦ τὸ νόημα ένατενίσας μετὰ ἀπειλῆς εἶπεν 31 Όσοι γονεῖς παρῆσαν ἢ παίδων γόνοι, τήνδε θηρσίν ἀγρίοις έσκεύασα ἂν δαψιλῆ θοῖναν ἀντὶ τῶν ἀνεγκλήτων ἐμοὶ καὶ προγόνοις ἐμοῖς ἀποδεδειγμένων ὁλοσχερῆ βεβαίαν πίστιν έξόχως Ιουδαίων. 32 καίπες εί μὴ διὰ τὴν τῆς συντροφίας στοργὴν καὶ τῆς χρείας, τὸ ζῆν ἀντὶ τούτων ἐστερήθης. 33 οὕτως ὁ Έρμων ἀπροσδόκητον ἐπικίνδυνον ὑπήνεγκεν ἀπειλὴν καὶ τῆ όράσει καὶ τῷ προσώπῳ συνεστάλη. 34 ὁ καθεῖς δὲ τῶν φίλων σκυθρωπῶς ὑπεκρέων τοὺς συνηθροισμένους ἀπέλυσαν ἕκαστον ἐπὶ τὴν ιδίαν ἀσχολίαν. 35 οι τε Ιουδαίοι τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως άκούσαντες τὸν ἐπιφανῆ θεὸν κύριον βασιλέα τῶν βασιλέων ἤνουν καὶ τῆσδε τῆς βοηθείας αὐτοῦ τετευχότες. 36 Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς νόμους ὁ βασιλεὺς συστησάμενος πᾶν τὸ συμπόσιον εἰς εύφροσύνην τραπηναι παρεκάλει. 37 τον δε Έρμωνα προσκαλεσάμενος μετα άπειλης είπεν Ποσάκις δὲ δεῖ σοι περὶ τούτων αὐτῶν προστάττειν, ἀθλιώτατε; 38 τοὺς ἐλέφαντας ἔτι καὶ νῦν καθόπλισον εἰς τὴν αὔοιον ἐπὶ τὸν τῶν Ιουδαίων ἀφανισμόν. 39 οἱ δὲ συνανακείμενοι συγγενεῖς τὴν ἀσταθῆ διάνοιαν

αὐτοῦ θαυμάζοντες προεφέροντο τάδε 40 Βασιλεῦ, μέχρι τίνος ὡς ἀλόγους ἡμᾶς διαπειράζεις προστάσσων ήδη τρίτον αὐτοὺς ἀφανίσαι καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἐκ μεταβολῆς ἀναλύων τὰ σοὶ δεδογμένα; 41 ὧν χάριν ἡ πόλις διὰ τὴν προσδοκίαν ὀχλεῖ καὶ πληθύουσα συστροφαῖς ἤδη καὶ κινδυνεύει πολλάκις διαρπασθήναι. 42 όθεν ο κατά πάντα Φάλαρις βασιλεύς έμπληθυνθείς άλογιστίας καὶ τὰς γινομένας πρὸς ἐπισκοπὴν τῶν Ιουδαίων ἐν αὐτῷ μεταβολὰς τῆς ψυχῆς παρ' οὐδὲν ἡγούμενος άτελέστατον βεβαίως ὅρκον ὁρισάμενος τούτους μὲν ἀνυπερθέτως πέμψειν εἰς ἄδην ἐν γόνασιν καὶ ποσὶν Ξηρίων ἤκισμένους, 43 ἐπιστρατεύσαντα δὲ ἐπὶ τὴν Ιουδαίαν ἰσόπεδον πυρὶ καὶ δόρατι ΞήσεσΞαι διὰ τάχους καὶ τὸν ἄβατον ἡμῖν αὐτῶν ναὸν πυρὶ πρηνέα ἐν τάχει τῶν συντελούντων ἐκεῖ θυσίας ἔρημον εἰς τὸν ἄπαντα χρόνον καταστήσειν. 44 τότε περιχαρεῖς ἀναλύσαντες οἱ φίλοι καὶ συγγενεῖς μετὰ πίστεως διέτασσον τὰς δυνάμεις ἐπὶ τοὺς εὐκαιροτάτους τόπους τῆς πόλεως πρὸς τὴν τήρησιν. 45 ο δε έλεφαντάρχης τὰ θηρία σχεδον ώς είπεῖν είς κατάστεμα μανιῶδες ἀγειοχώς εὐωδεστάτοις πόμασιν οίνου λελιβανωμένου φοβερῶς κεκοσμημένα κατασκευαῖς 46 περὶ τὴν ἕω τῆς πόλεως ήδη πλήθεσιν άναριθμήτοις κατά τοῦ ἱπποδρόμου καταμεμεστωμένης εἰσελθών εἰς τὴν αὐλὴν ἐπὶ τὸ προκείμενον ὤτρυνε τὸν βασιλέα. 47 ὁ δὲ ὀργῆ βαρεία γεμίσας δυσσεβῆ φρένα παντὶ τῷ βάρει σὺν τοῖς θηρίοις ἐξώρμησε βουλόμενος ἀτρώτω καρδία καὶ κόραις ὀφθαλμῶν θεάσασθαι τὴν ἐπίπονον καὶ ταλαίπωρον τῶν προσεσημαμμένων καταστροφήν. 48 ως δὲ τῶν ἐλεφάντων ἐξιόντων περὶ πύλην καὶ τῆς συνεπομένης ἐνόπλου δυνάμεως τῆς τε τοῦ πλήθους πορείας κονιορτὸν ἰδόντες καὶ βαρυηχῆ Θόρυβον ἀκούσαντες οἱ Ιουδαῖοι 49 ὑστάτην βίου ῥοπὴν αὐτοῖς ἐκείνην δόξαντες εἶναι τὸ τέλος τῆς άθλιωτάτης προσδοκίας είς οἶκτον καὶ γόους τραπέντες κατεφίλουν άλλήλους περιπλεκόμενοι τοῖς συγγενέσιν ἐπὶ τοὺς τραχήλους ἐπιπίπτοντες, γονεῖς παισὶν καὶ μητέρες νεάνισιν, ἕτεραι δὲ νεογνὰ πρὸς μαστοὺς ἔχουσαι βρέφη τελευταῖον ἕλκοντα γάλα. 50 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τὰς ἔμπροσθεν αὐτῶν γεγενημένας άντιλήμψεις έξ ούρανοῦ συνιδόντες πρηνεῖς ὁμοθυμαδὸν ξίψαντες ἑαυτούς καὶ τὰ νήπια χωρίσαντες τῶν μαστῶν 51 ἀνεβόησαν φωνῆ μεγάλη σφόδρα τὸν τῆς ἁπάσης δυνάμεως δυνάστην ίκετεύοντες οἰκτῖφαι μετὰ ἐπιφανείας αὐτοὺς ἤδη πρὸς πύλαις ἄδου καθεστῶτας.

3Mac 6:1

Ελεαζαρος δέ τις ἀνὴρ ἐπίσημος τῶν ἀπὸ τῆς χώρας ἱερέων, ἐν πρεσβείῳ τὴν ἡλικίαν ἤδη λελογχὼς καὶ πάση τῆ κατὰ τὸν βίον ἀρετῆ κεκοσμημένος, τοὺς περὶ αὐτὸν καταστείλας πρεσβυτέρους ἐπικαλεῖσθαι τὸν ἄγιον θεὸν προσηύξατο τάδε 2 Βασιλεῦ μεγαλοκράτωρ, ὕψιστε παντοκράτωρ θεὲ τὴν πᾶσαν διακυβερνῶν ἐν οἰκτιρμοῖς κτίσιν, 3 ἔπιδε ἐπὶ Αβρααμ σπέρμα, ἐπὶ ἡγιασμένου τέκνα Ιακωβ, μερίδος ἡγιασμένης σου λαὸν ἐν ξένη γῆ ξένον ἀδίκως ἀπολλύμενον, πάτερ. 4 σὰ Φαραω πληθύνοντα ἄρμασιν, τὸν πρὶν Αἰγύπτου ταύτης δυνάστην, ἐπαρθέντα ἀνόμφ θράσει καὶ γλώσση μεγαλορρήμονι, σὰν τῆ ὑπερηφάνφ στρατιᾶ ποντοβρόχους ἀπώλεσας φέγγος ἐπιφάνας ἐλέους Ισραηλ γένει. 5 σὰ τὸν ἀναριθμήτοις δυνάμεσιν γαυρωθέντα Σενναχηριμ, βαρὰν Ἀσσυρίων βασιλέα, δόρατι τὴν πᾶσαν ὑποχείριον ἤδη λαβόντα γῆν καὶ μετεωρισθέντα ἐπὶ τὴν ἀγίαν σου πόλιν, βαρέα λαλοῦντα κόμπφ καὶ θράσει σύ, δέσποτα, ἔθραυσας ἔκδηλον δεικνὺς ἔθνεσιν πολλοῖς τὸ σὸν κράτος. 6 σὰ τοὺς κατὰ τὴν Βαβυλωνίαν τρεῖς ἐταίρους πυρὶ τὴν ψυχὴν αὐθαιρέτως δεδωκότας εἰς τὸ μὴ λατρεῦσαι τοῖς κενοῖς διάπυρον δροσίσας κάμινον ἐρρύσω μέχρι τριχὸς ἀπημάντους φλόγα πᾶσιν ἐπιπέμψας τοῖς

ύπεναντίοις. 7 σὺ τὸν διαβολαῖς φθόνου λέουσι κατὰ γῆς ῥιφέντα θηρσὶν βορὰν Δανιηλ εἰς φῶς ἀνήγαγες ἀσινῆ. 8 τόν τε βυθοτρεφοῦς ἐν γαστρὶ κήτους Ιωναν τηκόμενον ἀφιδὼν ἀπήμαντον πᾶσιν οἰκείοις ἀνέδειξας, πάτερ. 9 καὶ νῦν, μίσυβρι πολυέλεε τῶν ὅλων σκεπαστά, τὸ τάχος ἐπιφάνηθι τοῖς άπὸ Ισραηλ γένους ὑπὸ ἐβδελυγμένων ἀνόμων ἐθνῶν ὑβριζομένοις. 10 εἰ δὲ ἀσεβείαις κατὰ τὴν ἀποικίαν ο βίος ήμῶν ἐνέσχηται, ὁυσάμενος ήμᾶς ἀπὸ ἐχθοῶν χειρός, ῷ προαιρῆ, δέσποτα, ἀπόλεσον ήμᾶς μόρφ. 11 μὴ τοῖς ματαίοις οἱ ματαιόφρονες εὐλογησάτωσαν ἐπὶ τῆ τῶν ἠγαπημένων σου άπωλεία λέγοντες Οὐδὲ ὁ θεὸς αὐτῶν έρρύσατο αὐτούς. 12 σὺ δέ, ὁ πᾶσαν άλκὴν καὶ δυναστείαν έχων ἄπασαν αἰώνιε, νῦν ἔπιδε· ἐλέησον ἡμᾶς τοὺς καθ' ὕβοιν ἀνόμων ἀλόγιστον ἐκ τοῦ ζῆν μεθισταμένους εν επιβούλων τρόπω. 13 πτηξάτω δε έθνη σήν δύναμιν ανίκητον σήμερον, έντιμε δύναμιν έχων ἐπὶ σωτηρία Ιακωβ γένους. 14 ίκετεύει σε τὸ πᾶν πλῆθος τῶν νηπίων καὶ οἱ τούτων γονεῖς μετὰ δακούων. 15 δειχθήτω πᾶσιν έθνεσιν ὅτι μεθ΄ ἡμῶν εἶ, κύοιε, καὶ οὐκ ἀπέστοεψας τὸ πρόσωπόν σου ἀφ' ἡμῶν, ἀλλὰ καθώς εἶπας ὅτι Οὐδὲ ἐν τῆ γῆ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν ὄντων ὑπερεῖδον αὐτούς, οὕτως ἐπιτέλεσον, κύριε. 16 Τοῦ δὲ Ελεαζαρου λήγοντος ἄρτι τῆς προσευχῆς ὁ βασιλεὺς σὺν τοῖς θηρίοις καὶ παντὶ τῷ τῆς δυνάμεως φρυάγματι κατὰ τὸν ἱππόδρομον παρῆγεν. 17 καὶ θεωρήσαντες οἱ Ιουδαῖοι μέγα εἰς οὐρανὸν ἀνέκραξαν ὥστε καὶ τοὺς παρακειμένους αὐλῶνας συνηχήσαντας ἀκατάσχετον πτόην ποιῆσαι παντὶ τῷ στρατοπέδω. 18 τότε ὁ μεγαλόδοξος παντοκράτωρ καὶ ἀληθινὸς θεὸς ἐπιφάνας τὸ ἄγιον αὐτοῦ πρόσωπον ἡνέφξεν τὰς οὐρανίους πύλας, ἐξ ὧν δεδοξασμένοι δύο φοβεροειδεῖς ἄγγελοι κατέβησαν φανεροὶ πᾶσιν πλὴν τοῖς Ιουδαίοις 19 καὶ άντέστησαν καὶ τὴν δύναμιν τῶν ὑπεναντίων ἐπλήρωσαν ταραχῆς καὶ δειλίας καὶ ἀκινήτοις ἔδησαν πέδαις. 20 καὶ ὑπόφρικον καὶ τὸ τοῦ βασιλέως σῶμα ἐγενήθη, καὶ λήθη τὸ θράσος αὐτοῦ τὸ βαρύθυμον έλαβεν. 21 καὶ ἀπέστρεψαν τὰ θηρία ἐπὶ τὰς συνεπομένας ἐνόπλους δυνάμεις καὶ κατεπάτουν αὐτὰς καὶ ὠλέθρευον. 22 Καὶ μετεστράφη τοῦ βασιλέως ἡ ὀργὴ εἰς οἶκτον καὶ δάκρυα ύπὲο τῶν ἔμποοσθεν αὐτῷ μεμηχανευμένων. 23 ἀκούσας γὰο τῆς κοαυγῆς καὶ συνιδὼν ποηνεῖς άπαντας είς τὴν ἀπώλειαν δακούσας μετ' ὀορῆς τοῖς φίλοις διηπειλεῖτο λέγων 24 Παοαβασιλεύετε καὶ τυράννους ὑπερβεβήκατε ὠμότητι καὶ ἐμὲ αὐτὸν τὸν ὑμῶν εἰεργέτην ἐπιχειρεῖτε τῆς ἀρχῆς ήδη καὶ τοῦ πνεύματος μεθιστᾶν λάθοα μηχανώμενοι τὰ μὴ συμφέροντα τῆ βασιλεία. 25 τίς τοὺς κρατήσαντας ήμῶν ἐν πίστει τὰ τῆς χώρας ὀχυρώματα τῆς οἰκίας ἀποστήσας ἕκαστον ἀλόγως ήθροισεν ένθάδε; 26 τίς τοὺς έξ ἀρχῆς εὐνοία πρὸς ἡμᾶς κατὰ πάντα διαφέροντας πάντων έθνῶν καὶ τους χειρίστους πλεονάκις ἀνθρώπων ἐπιδεδεγμένους κινδύνους οὕτως ἀθέσμως περιέβαλεν αἰκίαις; 27 λύσατε ἐκλύσατε ἄδικα δεσμά· εἰς τὰ ἴδια μετ' εἰςήνης ἐξαποστείλατε τὰ προπεπραγμένα παραιτησάμενοι. 28 ἀπολύσατε τοὺς υίοὺς τοῦ παντοκράτορος ἐπουρανίου θεοῦ ζῶντος, δς ἀφ' ήμετέρων μέχρι τοῦ νῦν προγόνων ἀπαραπόδιστον μετὰ δόξης εὐστάθειαν παρέχει τοῖς ἡμετέροις πράγμασιν. 29 δ μεν οὖν ταῦτα ἔλεξεν· οἱ δε ἐν ἀμερεῖ χρόνφ λυθέντες τὸν ἄγιον σωτῆρα θεὸν αὐτῶν εύλόγουν ἄρτι τὸν θάνατον ἐκπεφευγότες. 30 Εἶτα ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν πόλιν ἀπαλλαγεὶς τὸν ἐπὶ τῶν προσόδων προσκαλεσάμενος ἐκέλευσεν οἴνους τε καὶ τὰ λοιπὰ πρὸς εὐωχίαν ἐπιτήδεια τοῖς Ιουδαίοις χορηγεῖν ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ κρίνας αὐτοὺς ἐν ῷ τόπῳ ἔδοξαν τὸν ὄλεθρον ἀναλαμβάνειν, ἐν τούτῳ ἐν εύφροσύνη πάση σωτήρια άγαγεῖν. 31 τότε οἱ τὸ πρὶν ἐπονείδιστοι καὶ πλησίον τοῦ ἄδου, μᾶλλον δὲ έπ' αὐτῷ βεβηκότες ἀντὶ πικροῦ καὶ δυσαιάκτου μόρου κώθωνα σωτήριον συστησάμενοι τὸν εἰς

πτῶσιν αὐτοῖς καὶ τάφον ἡτοιμασμένον τόπον κλισίαις κατεμερίσαντο πλήρεις χαρμονῆς. 32 καταλήξαντες δε θρήνων πανόδυρτον μελος ἀνέλαβον ῷδὴν πάτριον τὸν σωτῆρα καὶ τερατοποιὸν αίνοῦντες θεόν· οἰμωγήν τε πᾶσαν καὶ κωκυτὸν ἀπωσάμενοι χορούς συνίσταντο εὐφροσύνης εἰρηνικῆς σημείον. 33 ώσαύτως δε και ο βασιλεύς περί τούτων συμπόσιον βαρύ συναγαγών άδιαλείπτως είς ούρανὸν ἀνθωμολογεῖτο μεγαλομερῶς ἐπὶ τῆ παραδόξω γενηθείση αὐτῷ σωτηρία. 34 οί τε πρὶν είς όλεθρον καὶ οἰωνοβρώτους αὐτοὺς ἔσεσθαι τιθέμενοι καὶ μετὰ χαρᾶς ἀπογραψάμενοι κατεστέναξαν αἰσχύνην ἐφ' ἑαυτοῖς περιβαλόμενοι καὶ τὴν πυρόπνουν τόλμαν ἀκλεῶς ἐσβεσμένοι. 35 οἵ τε Ιουδαῖοι, καθώς προειρήκαμεν, συστησάμενοι τὸν προειρημένον χορὸν μετ' εὐωχίας ἐν ἐξομολογήσεσιν ίλαραῖς καὶ ψαλμοῖς διῆγον. 36 καὶ κοινὸν δοισάμενοι πεοὶ τούτων θεσμὸν ἐπὶ πᾶσαν τὴν παοοικίαν αὐτῶν εἰς γενεὰς τὰς προειρημένας ἡμέρας ἄγειν ἔστησαν εὐφροσύνους, οὐ πότου χάριν καὶ λιχνείας, σωτηρίας δὲ τῆς διὰ θεὸν γενομένης αὐτοῖς. 37 ἐνέτυχον δὲ τῷ βασιλεῖ τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν εἰς τὰ ίδια αἰτούμενοι. 38 ἀπογράφονται δὲ αὐτοὺς ἀπὸ πέμπτης καὶ εἰκάδος τοῦ Παχων ἕως τῆς τετάρτης τοῦ Επιφι ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα, συνίστανται δὲ αὐτῶν τὴν ἀπώλειαν ἀπὸ πέμπτης τοῦ Επιφι ἕως έβδόμης ήμέραις τρισίν, 39 έν αἷς καὶ μεγαλοδόξως ἐπιφάνας τὸ ἔλεος αὐτοῦ ὁ τῶν πάντων δυνάστης άπταίστους αὐτοὺς ἐρρύσατο ὁμοθυμαδόν. 40 εὐωχοῦντο δὲ πάνθ ὑπὸ τοῦ βασιλέως χορηγούμενοι μέχρι τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης, ἐν ἡ καὶ τὴν ἐντυχίαν ἐποιήσαντο περὶ τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν. 41 συναινέσας δὲ αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς ἔγραψεν αὐτοῖς τὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς κατὰ πόλιν στρατηγούς μεγαλοψύχως την έκτενίαν έχουσαν

3Mac 7:1

Βασιλεύς Πτολεμαῖος Φιλοπάτως τοῖς κατ' Αἴγυπτον στςατηγοῖς καὶ πᾶσιν τοῖς τεταγμένοις ἐπὶ πραγμάτων χαίρειν καὶ ἐρρῶσθαι· 2 ἐρρώμεθα δὲ καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν κατευθύναντος ἡμῖν τοῦ μεγάλου θεοῦ τὰ πράγματα, καθὼς προαιρούμεθα. 3 τῶν φίλων τινὲς κατὰ κακοήθειαν πυκνότερον ήμιν παρακείμενοι συνέπεισαν ήμας είς το τους υπο την βασιλείαν Ιουδαίους συναθροίσαντας σύστημα κολάσασθαι ξενιζούσαις ἀποστατῶν τιμωρίαις 4 προφερόμενοι μηδέποτε εύσταθήσειν τὰ πράγματα ἡμῶν δι' ἡν ἔχουσιν οὖτοι πρὸς πάντα τὰ ἔθνη δυσμένειαν, μέχρι ἀν συντελεσθή τοῦτο. 5 οῖ καὶ δεσμίους καταγαγόντες αὐτοὺς μετὰ σκυλμῶν ὡς ἀνδοάποδα, μᾶλλον δὲ ώς ἐπιβούλους, ἄνευ πάσης ἀνακρίσεως καὶ ἐξετάσεως ἐπεχείρησαν ἀνελεῖν νόμου Σκυθῶν ἀγριωτέραν έμπεπορπημένοι ώμότητα. 6 ήμεῖς δὲ ἐπὶ τούτοις σκληρότερον διαπειλησάμενοι καθ' ἡν ἔχομεν πρὸς άπαντας ἀνθρώπους ἐπιείκειαν μόγις τὸ ζῆν αὐτοῖς χαρισάμενοι καὶ τὸν ἐπουράνιον θεὸν ἐγνωκότες άσφαλῶς ὑπερησπικότα τῶν Ιουδαίων ὡς πατέρα ὑπὲρ υίῶν διὰ παντὸς συμμαχοῦντα 7 τήν τε τοῦ φίλου ἡν ἔχουσιν βεβαίαν πρὸς ἡμᾶς καὶ τοὺς προγόνους ἡμῶν εὐνοιαν ἀναλογισάμενοι δικαίως άπολελύκαμεν πάσης καθ' δντινοῦν αἰτίας τρόπον 8 καὶ προστετάχαμεν έκάστφ πάντας εἰς τὰ ίδια έπιστρέφειν έν παντὶ τόπφ μηθενὸς αὐτοὺς τὸ σύνολον καταβλάπτοντος μήτε ὀνειδίζειν περὶ τῶν γεγενημένων παρά λόγον. 9 γινώσκετε γάρ ὅτι κατά τούτων ἐάν τι κακοτεχνήσωμεν πονηρὸν ἡ έπιλυπήσωμεν αὐτοὺς τὸ σύνολον, οὐκ ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸν πάσης δεσπόζοντα δυνάμεως θεὸν ὕψιστον άντικείμενον ήμῖν ἐπ' ἐκδικήσει τῶν πραγμάτων κατὰ πᾶν ἀφεύκτως διὰ παντὸς ἔξομεν. ἔρρωσθε. 10 Λαβόντες δὲ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην οὐκ ἐσπούδασαν εὐθέως γενέσθαι περὶ τὴν ἄφοδον, ἀλλὰ τὸν βασιλέα προσηξίωσαν τοὺς ἐκ τοῦ γένους τῶν Ιουδαίων τὸν ἅγιον θεὸν αὐθαιρέτως παραβεβηκότας καὶ τοῦ θεοῦ τὸν νόμον τυχεῖν δι' αὐτῶν τῆς ὀφειλομένης κολάσεως 11 προφερόμενοι τοὺς γαστρὸς ένεκεν τὰ θεῖα παραβεβηκότας προστάγματα μηδέποτε εὐνοήσειν μηδὲ τοῖς τοῦ βασιλέως πράγμασιν. 12 ο δε τάληθες αὐτοὺς λέγειν παραδεξάμενος καὶ παραινέσας ἔδωκεν αὐτοῖς ἄδειαν πάντων, ὅπως τοὺς παραβεβηκότας τοῦ θεοῦ τὸν νόμον ἐξολεθρεύσωσιν κατὰ πάντα τὸν ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τόπον μετὰ παρρησίας ἄνευ πάσης βασιλικῆς ἐξουσίας καὶ ἐπισκέψεως. 13 τότε κατευφημήσαντες αὐτόν, ως πρέπον ἦν, οἱ τούτων ἱερεῖς καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἐπιφωνήσαντες τὸ αλληλουια μετὰ χαρᾶς άνελυσαν. 14 ούτως τε τὸν ἐμπεσόντα τῶν μεμιαμμένων ὁμοεθνῆ κατὰ τὴν ὁδὸν ἐκολάζοντο καὶ μετὰ παραδειγματισμῶν ἀνήρουν. 15 ἐκείνη δὲ τῆ ἡμέρα ἀνεῖλον ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους ἄνδρας, ἡν καὶ ήγαγον εύφροσύνην μετὰ χαρᾶς βεβήλους χειρωσάμενοι. 16 αὐτοὶ δὲ οἱ μέχρι θανάτου τὸν θεὸν έσχηκότες παντελῆ σωτηρίας ἀπόλαυσιν είληφότες ἀνέζευξαν ἐκ τῆς πόλεως παντοίοις εὐωδεστάτοις άνθεσιν κατεστεμμένοι μετ' εὐφροσύνης καὶ βοῆς ἐν αἴνοις καὶ παμμελέσιν ὕμνοις εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ τῶν πατέρων αὐτῶν αἰωνίῳ σωτῆρι τοῦ Ισραηλ. 17 Παραγενηθέντες δὲ εἰς Πτολεμαίδα τὴν ονομαζομένην διὰ τὴν τοῦ τόπου ἰδιότητα ῥοδοφόρον, ἐν ἧ προσέμεινεν αὐτοὺς ὁ στόλος κατὰ κοινὴν αὐτῶν βουλὴν ἡμέρας ἑπτά, 18 ἐκεῖ ἐποίησαν πότον σωτήριον τοῦ βασιλέως χορηγήσαντος αὐτοῖς εὐψύχως τὰ πρὸς τὴν ἄφιξιν πάντα ἑκάστω ἕως εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν. 19 καταχθέντες δὲ μετ' εἰρήνης έν ταῖς πρεπούσαις έξομολογήσεσιν ώσαύτως κάκεῖ έστησαν καὶ ταύτας ἄγειν τὰς ἡμέρας ἐπὶ τὸν τῆς παροικίας αὐτῶν χρόνον εὐφροσύνους. 20 ἃς καὶ ἀνιερώσαντες ἐν στήλη κατὰ τὸν τῆς συμποσίας τόπον προσευχής καθιδρύσαντες ἀνέλυσαν ἀσινεῖς, ἐλεύθεροι, ὑπερχαρεῖς, διά τε γής καὶ θαλάσσης καὶ ποταμοῦ ἀνασφζόμενοι τῆ τοῦ βασιλέως ἐπιταγῆ, ἕκαστος εἰς τὴν ιδίαν, 21 καὶ πλείστην ἢ ΄έμποοσθεν ἐν τοῖς ἐχθοοῖς ἐξουσίαν ἐσχηκότες μετὰ δόξης καὶ φόβου, τὸ σύνολον ὑπὸ μηδενὸς διασεισθέντες τῶν ὑπαρχόντων. 22 καὶ πάντα τὰ ἑαυτῶν πάντες ἐκομίσαντο ἐξ ἀπογραφῆς ὥστε τοὺς ἔχοντάς τι μετὰ φόβου μεγίστου ἀποδοῦναι αὐτοῖς, τὰ μεγαλεῖα τοῦ μεγίστου θεοῦ ποιήσαντος τελείως ἐπὶ σωτηρία αὐτῶν. 23 εὐλογητὸς ὁ ῥύστης Ισραηλ είς τοὺς ἀεὶ χρόνους. αμην.

$MAKKABAI\Omega N \Delta$

4Mac 1:1

Φιλοσοφώτατον λόγον ἐπιδείκνυσθαι μέλλων, εἰ αὐτοδέσποτός ἐστιν τῶν παθῶν ὁ εὐσεβὴς λογισμός, συμβουλεύσαιμ ἂν ὑμῖν ὀρθῶς ὅπως προσέχητε προθύμως τῆ φιλοσοφία. 2 καὶ γὰρ ἀναγκαῖος εἰς ἐπιστήμην παντὶ ὁ λόγος καὶ ἄλλως τῆς μεγίστης ἀρετῆς, λέγω δὴ φρονήσεως, περιέχει ἔπαινον. 3 εἰ ἄρα τῶν σωφροσύνης κωλυτικῶν παθῶν ὁ λογισμὸς φαίνεται ἐπικρατεῖν, γαστριμαργίας τε καὶ ἐπιθυμίας, 4 ἀλλὰ καὶ τῶν τῆς δικαιοσύνης ἐμποδιστικῶν παθῶν κυριεύειν ἀναφαίνεται, οἶον κακοηθείας, καὶ τῶν τῆς ἀνδρείας ἐμποδιστικῶν παθῶν, θυμοῦ τε καὶ φόβου καὶ πόνου. 5 πῶς οὖν, ἴσως εἴποιεν ἄν τινες, εἰ τῶν παθῶν ὁ λογισμὸς κρατεῖ, λήθης καὶ ἀγνοίας οὐ δεσπόζει; γελοῖον ἐπιχειροῦντες λέγειν. 6 οὐ γὰρ τῶν αὐτοῦ παθῶν ὁ λογισμὸς κρατεῖ, ἀλλὰ τῶν τῆς δικαιοσύνης καὶ ἀνδρείας καὶ σωφροσύνης ἐναντίων, καὶ τούτων οὐχ ὥστε αὐτὰ καταλῦσαι, ἀλλ' ὥστε αὐτοῖς μὴ εἶξαι. 7 πολλαχόθεν μὲν οὖν καὶ ἀλλαχόθεν ἔχοιμ ἂν ὑμῖν ἐπιδεῖξαι ὅτι αὐτοκράτωρ ἐστὶν τῶν παθῶν

ό λογισμός, 8 πολύ δὲ πλέον τοῦτο ἀποδείξαιμι ἀπὸ τῆς ἀνδραγαθίας τῶν ὑπὲρ ἀρετῆς ἀποθανόντων, Ελεαζαρου τε καὶ τῶν ἑπτὰ ἀδελφῶν καὶ τῆς τούτων μητρός. 9 ἄπαντες γὰρ οὖτοι τοὺς ἕως θανάτου πόνους ύπεριδόντες ἐπεδείξαντο ὅτι περικρατεῖ τῶν παθῶν ὁ λογισμός. 10 τῶν μὲν οὖν ἀρετῶν ἔπεστί μοι ἐπαινεῖν τοὺς κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὑπὲρ τῆς καλοκάγαθίας ἀποθανόντας μετὰ τῆς μητρὸς άνδρας, τῶν δὲ τιμῶν μακαρίσαιμ ἄν. 11 θαυμασθέντες γὰρ οὐ μόνον ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ἐπὶ τῆ άνδρεία και ύπομονη, άλλα και ύπο των αικισαμένων, αιτιοι κατέστησαν του καταλυθήναι την κατά τοῦ ἔθνους τυραννίδα νικήσαντες τὸν τύραννον τῆ ὑπομονῆ ὥστε καθαρισθῆναι δι' αὐτῶν τὴν πατρίδα. 12 άλλα και περί τούτου νῦν αὐτίκα δη λέγειν έξέσται ἀρξαμένω τῆς ὑποθέσεως, ὅπερ εἴωθα ποιεῖν, καὶ οὕτως εἰς τὸν περὶ αὐτῶν τρέψομαι λόγον δόξαν διδούς τῷ πανσόφῳ θεῷ. 13 Ζητοῦμεν δὴ τοίνυν εί αὐτοκράτωρ ἐστὶν τῶν παθῶν ὁ λογισμός. 14 διακρίνομεν τί ποτέ ἐστιν λογισμὸς καὶ τί πάθος, καὶ πόσαι παθων ίδεαι, καὶ εἰ πάντων ἐπικρατεῖ τούτων ὁ λογισμός. 15 λογισμὸς μεν δή τοίνυν ἐστὶν νοῦς μετὰ ὀρθοῦ λόγου προτιμῶν τὸν σοφίας βίον. 16 σοφία δή τοίνυν ἐστὶν γνῶσις θείων καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων καὶ τῶν τούτων αἰτιῶν. 17 αὕτη δὴ τοίνυν ἐστὶν ἡ τοῦ νόμου παιδεία, δι' ἧς τὰ θεῖα σεμνῶς καὶ τὰ ἀνθρώπινα συμφερόντως μανθάνομεν. 18 τῆς δὲ σοφίας ίδέαι καθεστήκασιν φρόνησις καὶ δικαιοσύνη καὶ ἀνδρεία καὶ σωφροσύνη· 19 κυριωτάτη δὲ πάντων ἡ φρόνησις, ἐξ ἧς δὴ τῶν παθῶν ὁ λογισμὸς ἐπικρατεῖ. 20 παθῶν δὲ φύσεις εἰσὶν αἱ περιεκτικώταται δύο ἡδονή τε καὶ πόνος· τούτων δὲ ἑκάτερον καὶ περὶ τὸ σῶμα καὶ περὶ τὴν ψυχὴν πέφυκεν. 21 πολλαὶ δὲ καὶ περὶ τὴν ἡδονὴν καὶ τὸν πόνον παθῶν εἰσιν ἀκολουθίαι. 22 πρὸ μὲν οὖν τῆς ἡδονῆς ἐστιν ἐπιθυμία, μετὰ δὲ τὴν ἡδονὴν χαρά. 23 πρὸ δὲ τοῦ πόνου ἐστὶν φόβος, μετὰ δὲ τὸν πόνον λύπη. 24 θυμὸς δὲ κοινὸν πάθος ἐστὶν ήδονῆς καὶ πόνου, ἐὰν ἐννοηθῆ τις ὅτι αὐτῷ περιέπεσεν. 25 ἐν τῆ ἡδονῆ δὲ ἔνεστιν καὶ ἡ κακοήθης διάθεσις, πολυτροπωτάτη πάντων οὖσα τῶν παθῶν, 26 καὶ τὰ μὲν ψυχῆς ἀλαζονεία καὶ φιλαργυρία καὶ φιλοδοξία καὶ φιλονεικία καὶ βασκανία, 27 κατὰ δὲ τὸ σῶμα παντοφαγία καὶ λαιμαργία καὶ μονοφαγία. 28 καθάπεο οὖν δυεῖν τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς φυτῶν ὄντων ἡδονῆς τε καὶ πόνου πολλαί τούτων τῶν φυτῶν εἰσιν παραφυάδες, 29 ὧν ἑκάστην ὁ παγγέωργος λογισμὸς περικαθαίρων καὶ ἀποκνίζων καὶ περιπλέκων καὶ ἐπάρδων καὶ πάντα τρόπον μεταχέων ἐξημεροῖ τὰς τῶν ἠθῶν καὶ παθών ύλας. 30 ο γάρ λογισμός των μέν άρετων έστιν ήγεμών, των δέ παθών αὐτοκράτωρ. Έπιθεωρεῖτε τοίνυν πρῶτον διὰ τῶν κωλυτικῶν τῆς σωφροσύνης ἔργων ὅτι αὐτοδέσποτός ἐστιν τῶν παθων ο λογισμός. 31 σωφροσύνη δή τοίνυν έστιν έπικράτεια των έπιθυμιων, 32 των δε έπιθυμιων αί μέν είσιν ψυχικαί, αί δε σωματικαί, καὶ τούτων ἀμφοτέρων ἐπικρατεῖν ὁ λογισμὸς φαίνεται. 33 ἐπεὶ πόθεν κινούμενοι πρὸς τὰς ἀπειρημένας τροφὰς ἀποστρεφόμεθα τὰς ἐξ αὐτῶν ἡδονάς; οὐχ ὅτι δύναται των ὀρέξεων ἐπικρατεῖν ὁ λογισμός; ἐγὼ μὲν οἶμαι. 34 τοιγαροῦν ἐνύδρων ἐπιθυμοῦντες καὶ ὀρνέων καὶ τετραπόδων καὶ παντοίων βρωμάτων τῶν ἀπηγορευμένων ἡμῖν κατὰ τὸν νόμον ἀπεχόμεθα διὰ τὴν τοῦ λογισμοῦ ἐπικράτειαν. 35 ἀνέχεται γὰρ τὰ τῶν ὀρέξεων πάθη ὑπὸ τοῦ σώφρονος νοὸς άνακοπτόμενα, καὶ φιμοῦται πάντα τὰ τοῦ σώματος κινήματα ὑπὸ τοῦ λογισμοῦ.

4Mac 2:1

Καὶ τί θαυμαστόν, εἰ αἱ τῆς ψυχῆς ἐπιθυμίαι πρὸς τὴν τοῦ κάλλους μετουσίαν ἀκυροῦνται; 2 ταύτη γοῦν ὁ σώφρων Ιωσηφ ἐπαινεῖται, ὅτι διανοία περιεκράτησεν τῆς ἡδυπαθείας. 3 νέος γὰρ ὢν καὶ

άκμάζων πρὸς συνουσιασμὸν ἠκύρωσε τῷ λογισμῷ τὸν τῶν παθῶν οἶστρον. 4 καὶ οὐ μόνον δὲ τὴν τῆς ήδυπαθείας οἰστοηλασίαν ὁ λογισμὸς ἐπικρατεῖν φαίνεται, ἀλλὰ καὶ πάσης ἐπιθυμίας. 5 λέγει γοῦν ὁ νόμος Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου οὐδὲ ὅσα τῷ πλησίον σού ἐστιν. 6 καίτοι ὅτε μὴ έπιθυμεῖν εἴοηκεν ήμᾶς ὁ νόμος, πολὺ πλέον πείσαιμ ἂν ὑμᾶς ὅτι τῶν ἐπιθυμιῶν κοατεῖν δύναται ὁ λογισμός. Ύσπες καὶ τῶν κωλυτικῶν τῆς δικαιοσύνης παθῶν· 7 ἐπεὶ τίνα τις τρόπον μονοφάγος ὢν τὸ ἦθος καὶ γαστρίμαργος ἢ καὶ μέθυσος μεταπαιδεύεται, εἰ μὴ δῆλον ὅτι κύριός ἐστιν τῶν παθῶν ὁ λογισμός; 8 αὐτίκα γοῦν τῷ νόμῳ πολιτευόμενος, κἂν φιλάργυρός τις ημαζεται τὸν αὑτοῦ τρόπον τοῖς δεομένοις δανείζων χωρὶς τόκων καὶ τὸ δάνειον τῶν έβδομάδων ἐνστασῶν χρεοκοπούμενος: 9 κἂν φειδωλός τις ή, ύπο τοῦ νόμου κρατείται διὰ τὸν λογισμὸν μήτε ἐπικαρπολογούμενος τοὺς ἀμητοὺς μήτε ἐπιορωγολογούμενος τοὺς ἀμπελῶνας. Καὶ ἐπὶ τῶν ἑτέρων δὲ ἔστιν ἐπιγνῶναι τοῦτο, ὅτι τῶν παθών έστιν ο λογισμός κρατών· 10 ο γάρ νόμος καὶ τῆς πρὸς γονεῖς εὐνοίας κρατεῖ μὴ καταπροδιδούς τὴν ἀρετὴν δι' αὐτοὺς ΙΙ καὶ τῆς πρὸς γαμετὴν φιλίας ἐπικρατεῖ διὰ τὴν παρανομίαν αὐτὴν άπελέγχων 12 καὶ τῆς τέκνων φιλίας κυριεύει διὰ κακίαν αὐτὰ κολάζων 13 καὶ τῆς φίλων συνηθείας δεσπόζει διὰ πονηρίαν αὐτοὺς ἐξελέγχων. 14 καὶ μὴ νομίσητε παράδοξον εἶναι, ὅπου καὶ ἔχθρας έπικρατεῖν ὁ λογισμὸς δύναται διὰ τὸν νόμον μήτε δενδροτομῶν τὰ ἥμερα τῶν πολεμίων φυτά, τὰ δὲ τῶν ἐχθοῶν τοῖς ἀπολέσασι διασώζων καὶ τὰ πεπτωκότα συνεγείρων. 15 Καὶ τῶν βιαιοτέρων δὲ παθών κρατεῖν ὁ λογισμὸς φαίνεται, φιλαρχίας καὶ κενοδοξίας καὶ ἀλαζονείας καὶ μεγαλαυχίας καὶ βασκανίας· 16 πάντα γὰρ ταῦτα τὰ κακοήθη πάθη ὁ σώφρων νοῦς ἀπωθεῖται, ὥσπερ καὶ τὸν θυμόν· καὶ γὰρ τούτου δεσπόζει. 17 θυμούμενός γέ τοι Μωϋσῆς κατὰ Δ αθαν καὶ Aβιρων οὐ θυμ $\tilde{\wp}$ τι κατ' αὐτῶν ἐποίησεν, ἀλλὰ λογισμῷ τὸν θυμὸν διήτησεν. 18 δυνατὸς γὰρ ὁ σώφρων νοῦς, ὡς ἔφην, κατὰ τῶν παθῶν ἀριστεῦσαι καὶ τὰ μὲν αὐτῶν μεταθεῖναι, τὰ δὲ καὶ ἀκυρῶσαι. 19 ἐπεὶ διὰ τί ὁ πάνσοφος ήμῶν πατὴς Ιακωeta τοὺς πεςὶ Σ υμεων καὶ Λ ευιν αἰτιᾶται μὴ λογισμ $ilde{\omega}$ τοὺς Σ ικιμίτας έ $\Im$ νηδὸν άποσφάξαντας λέγων Έπικατάρατος δ θυμός αὐτῶν; 20 εἰ μὴ γὰρ ἐδύνατο τοῦ θυμοῦ δ λογισμὸς κρατεῖν, οὐκ ἀν εἶπεν οὕτως. 21 ὁπηνίκα γὰρ ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον κατεσκεύασεν, τὰ πάθη αὐτοῦ καὶ τὰ ήθη περιεφύτευσεν· 22 ήνίκα δὲ ἐπὶ πάντων τὸν ίερὸν ήγεμόνα νοῦν διὰ τῶν αἰσθητηρίων ένεθρόνισεν, 23 καὶ τούτω νόμον έδωκεν, καθ' ὃν πολιτευόμενος βασιλεύσει βασιλείαν σώφρονά τε καὶ δικαίαν καὶ ἀγαθήν καὶ ἀνδρείαν. 24 Πῶς οὖν, εἴποι τις ἄν, εἰ τῶν παθῶν δεσπότης ἐστὶν ὁ λογισμός, λήθης καὶ ἀγνοίας οὐ κρατεῖ;

4Mac 3:1

ἔστιν δὲ κομιδῆ γελοῖος ὁ λόγος· οὐ γὰρ τῶν ἑαυτοῦ παθῶν ὁ λογισμὸς ἐπικρατεῖν φαίνεται, ἀλλὰ τῶν σωματικῶν. 2 οἷον ἐπιθυμίαν τις οὐ δύναται ἐκκόψαι ἡμῶν, ἀλλὰ μὴ δουλωθῆναι τῆ ἐπιθυμία δύναται ὁ λογισμὸς παρασχέσθαι. 3 θυμόν τις οὐ δύναται ἐκκόψαι ὑμῶν τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ τῷ θυμῷ δυνατὸν τὸν λογισμὸν βοηθῆσαι. 4 κακοήθειάν τις ἡμῶν οὐ δύναται ἐκκόψαι, ἀλλὰ τὸ μὴ καμφθῆναι τῆ κακοηθεία δύναιτ ἀν ὁ λογισμὸς συμμαχῆσαι· 5 οὐ γὰρ ἐκριζωτὴς τῶν παθῶν ὁ λογισμός ἐστιν, ἀλλὰ ἀνταγωνιστής. 6 Ἔστιν γοῦν τοῦτο διὰ τῆς Δαυιδ τοῦ βασιλέως δίψης σαφέστερον ἐπιλογίσασθαι. 7 ἐπεὶ γὰρ δι' ὅλης ἡμέρας προσβαλὼν τοῖς ἀλλοφύλοις ὁ Δαυιδ πολλοὺς αὐτῶν ἀπέκτεινεν μετὰ τῶν τοῦ ἔθνους στρατιωτῶν, 8 τότε δὴ γενομένης ἑσπέρας ίδρῶν καὶ σφόδρα

κεκμηκώς ἐπὶ τὴν βασίλειον σκηνὴν ἦλθεν, πεοὶ ῆν ὁ πᾶς τῶν προγόνων στρατὸς ἐστρατοπεδεύκει. 9 οί μεν οὖν ἄλλοι πάντες ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἦσαν, 10 ὁ δὲ βασιλεὺς ὡς μάλιστα διψῶν, καίπες ἀφθόνους ἔχων πηγάς, οὐκ ἠδύνατο δι' αὐτῶν ἰάσασθαι τὴν δίψαν, 11 ἀλλά τις αὐτὸν ἀλόγιστος ἐπιθυμία τοῦ παρὰ τοῖς πολεμίοις ὕδατος ἐπιτείνουσα συνέφρυγεν καὶ λύουσα κατέφλεγεν. 12 ὅθεν τῶν ὑπασπιστῶν έπὶ τῆ τοῦ βασιλέως ἐπιθυμία σχετλιαζόντων δύο νεανίσκοι στρατιῶται καρτεροὶ καταιδεσθέντες τὴν τοῦ βασιλέως ἐπιθυμίαν τὰς παντευχίας καθωπλίσαντο καὶ κάλπην λαβόντες ὑπερέβησαν τοὺς τῶν πολεμίων χάρακας 13 καὶ λαθόντες τοὺς τῶν πυλῶν ἀκροφύλακας διεξήεσαν ἀνερευνώμενοι κατὰ πᾶν τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον 14 καὶ ἀνευράμενοι τὴν πηγὴν ἐξ αὐτῆς θαρραλέως ἐκόμισαν τῷ βασιλεῖ τὸ ποτόν· 15 ὁ δὲ καίπες τῇ δίψη διαπυςούμενος ἐλογίσατο πάνδεινον εἶναι κίνδυνον ψυχῇ λογισθέν Ισοδύναμον ποτὸν αἵματι, 16 ὅθεν ἀντιθεὶς τῆ ἐπιθυμία τὸν λογισμὸν ἔσπεισεν τὸ πόμα τῷ θεφ. 17 δυνατὸς γὰρ ὁ σώφρων νοῦς νικῆσαι τὰς τῶν παθῶν ἀνάγκας καὶ σβέσαι τὰς τῶν οἴστρων φλεγμονάς 18 καὶ τὰς τῶν σωμάτων ἀλγηδόνας καθ' ὑπερβολὴν οἴσας καταπαλαῖσαι καὶ τῆ καλοκάγαθία τοῦ λογισμοῦ ἀποπτύσαι πάσας τὰς τῶν παθῶν ἐπικρατείας. 19 "Ηδη δὲ καὶ ὁ καιρὸς ήμᾶς καλεῖ ἐπὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἱστορίας τοῦ σώφρονος λογισμοῦ. 20 Ἐπειδὴ γὰρ βαθεῖαν εἰρήνην διὰ τὴν εὐνομίαν οἱ πατέρες ἡμῶν εἶχον καὶ ἔπραττον καλῶς ὥστε καὶ τὸν τῆς Ἀσίας βασιλέα Σ έλευκον τὸν Nικάνοςα καὶ χρήματα εἰς τὴν ἱεςουρ γ ίαν αὐτοῖς ἀφοςίσαι καὶ τὴν πολιτείαν αὐτῶν άποδέχεσθαι, 21 τότε δή τινες πρὸς τὴν κοινὴν νεωτερίσαντες ὁμόνοιαν πολυτρόποις ἐχρήσαντο συμφοραίζ.

4Mac 4:1

Σιμων γάρ τις πρὸς Ονιαν ἀντιπολιτευόμενος τόν ποτε τὴν ἀρχιερωσύνην ἔχοντα διὰ βίου, καλὸν καὶ άγαθον ἄνδρα, ἐπειδὴ πάντα τρόπον διαβάλλων ὑπὲρ τοῦ ἔθνους οὐκ ἴσχυσεν κακῶσαι, φυγὰς ὤχετο τὴν πατρίδα προδώσων. 2 ὅθεν ἥκων πρὸς Aπολλώνιον τὸν Σ υρίας τε καὶ Φοινίκης καὶ Κιλικίας στρατηγον έλεγεν 3 Εύνους ὢν τοῖς τοῦ βασιλέως πράγμασιν ήκω μηνύων πολλας ίδιωτικῶν χρημάτων μυριάδας έν τοῖς Ιεροσολύμων γαζοφυλακίοις τεθησαυρίσθαι τοῖς ἱεροῖς μὴ ἐπικοινωνούσας, καὶ προσήκειν ταῦτα Σελεύκω τῷ βασιλεῖ. 4 τούτων ἕκαστα γνοὺς ὁ Ἀπολλώνιος τὸν μὲν Σιμωνα τῆς εἰς τὸν βασιλέα κηδεμονίας ἐπαινεῖ, πρὸς δὲ τὸν Σέλευκον ἀναβὰς κατεμήνυσε τὸν τῶν χρημάτων θησαυρόν. 5 καὶ λαβὼν τὴν περὶ αὐτῶν ἐξουσίαν ταχὺ εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν μετὰ τοῦ καταράτου Σιμωνος καὶ βαρυτάτου στρατοῦ 6 προσελθών ταῖς τοῦ βασιλέως ἐντολαῖς ήκειν ἔλεγεν ὅπως τὰ ίδιωτικά τοῦ γαζοφυλακίου λάβοι χρήματα. 7 καὶ τοῦ ἔθνους πρὸς τὸν λόγον σχετλιάζοντος άντιλέγοντός τε, πάνδεινον είναι νομίσαντες εί οί τὰς παρακαταθήκας πιστεύσαντες τῷ ἱερῷ θησαυρῷ στερηθήσονται, ως οδόν τε ἦν ἐκώλυον. 8 μετὰ ἀπειλων δὲ ὁ Ἀπολλώνιος ἀπήει εἰς τὸ ἱερόν. 9 των δὲ ίερέων μετὰ γυναικῶν καὶ παιδίων ἐν τῷ ἱερῷ ἱκετευσάντων τὸν θεὸν ὑπερασπίσαι τοῦ ἱεροῦ καταφρονουμένου τόπου 10 ἀνιόντος τε μετὰ καθωπλισμένης τῆς στρατιᾶς τοῦ Απολλωνίου πρὸς τὴν των χρημάτων άρπαγήν οὐρανόθεν έφιπποι προυφάνησαν άγγελοι περιαστράπτοντες τοῖς ὅπλοις καὶ πολύν αύτοῖς φόβον τε καὶ τρόμον ἐνιέντες. 11 καταπεσών γέ τοι ἡμιθανὴς ὁ Ἀπολλώνιος ἐπὶ τὸν πάμφυλον τοῦ ἱεροῦ περίβολον τὰς χεῖρας ἐξέτεινεν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ μετὰ δακρύων τοὺς Εβραίους παρεκάλει ὅπως περὶ αὐτοῦ προσευξάμενοι τὸν οὐράνιον ἐξευμενίσωνται στρατόν. 12 ἔλεγεν γὰρ

ήμαςτηχώς ώστε καὶ ἀποθανεῖν ἄξιος ὑπάςχειν πᾶσίν τε ἀνθρώποις ὑμνήσειν σωθείς τὴν τοῦ ἱεροῦ τόπου μακαριότητα. 13 τούτοις ύπαχθείς τοῖς λόγοις Ονιας ὁ ἀρχιερεύς, καίπερ ἄλλως εὐλαβηθείς, μήποτε νομίσειεν ο βασιλεύς Σέλευκος έξ άνθοωπίνης έπιβουλης καὶ μη θείας δίκης άνηρησθαι τον Άπολλώνιον ηὔξατο περὶ αὐτοῦ. 14 καὶ ὁ μὲν παραδόξως διασωθεὶς ὤχετο δηλώσων τῷ βασιλεῖ τὰ συμβάντα αὐτῷ. 15 Τελευτήσαντος δὲ Σελεύκου τοῦ βασιλέως διαδέχεται τὴν ἀρχὴν ὁ υίὸς αὐτοῦ Άντίοχος ὁ Ἐπιφανής, ἀνὴρ ὑπερήφανος καὶ δεινός, 16 ὃς καταλύσας τὸν Ονιαν τῆς ἀρχιερωσύνης Ιασονα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ κατέστησεν ἀρχιερέα 17 συνθέμενον δώσειν, εἰ ἐπιτρέψειεν αὐτῷ τὴν άρχήν, κατ' ένιαυτὸν τρισχίλια έξακόσια έξήκοντα τάλαντα. 18 ὁ δὲ ἐπέτρεψεν αὐτῷ καὶ ἀρχιερᾶσθαι καὶ τοῦ ἔθνους ἀφηγεῖσθαι· 19 καὶ ἐξεδιήτησεν τὸ ἔθνος καὶ ἐξεπολίτευσεν ἐπὶ πᾶσαν παρανομίαν 20 ώστε μη μόνον ἐπ' αὐτῆ τῆ ἄκρα τῆς πατρίδος ἡμῶν γυμνάσιον κατασκευάσαι, ἀλλὰ καὶ καταλῦσαι τήν τοῦ ἱεροῦ κηδεμονίαν. 21 ἐφ' οἶς ἀγανακτήσασα ἡ θεία δίκη αὐτὸν αὐτοῖς τὸν Ἀντίοχον έπολέμωσεν. 22 έπειδη γαρ πολεμῶν ἦν κατ' Αἴγυπτον Πτολεμαίφ, ἤκουσέν τε ὅτι φήμης διαδοθείσης περὶ τοῦ τεθνάναι αὐτὸν ὡς ἔνι μάλιστα χαίροιεν οἱ Ιεροσολυμῖται, ταχέως ἐπ' αὐτοὺς ἀνέζευξευ, 23 καὶ ὡς ἐπόρθησεν αὐτούς, δόγμα ἔθετο ὅπως, εἴ τινες αὐτῶν φάνοιεν τῷ πατρίῳ πολιτευόμενοι νόμφ, θάνοιεν. 24 καὶ ἐπεὶ κατὰ μηδένα τρόπον ἴσχυεν καταλῦσαι διὰ τῶν δογμάτων τὴν τοῦ ἔθνους εὐνομίαν, ἀλλὰ πάσας τὰς ἑαυτοῦ ἀπειλὰς καὶ τιμωρίας ἑώρα καταλυομένας 25 ὥστε καὶ γυναῖκας, ὅτι περιέτεμον τὰ παιδία, μετὰ τῶν βρεφῶν κατακρημνισθῆναι προειδυίας ὅτι τοῦτο πείσονται· 26 έπεὶ οὖν τὰ δόγματα αὐτοῦ κατεφρονεῖτο ὑπὸ τοῦ λαοῦ, αὐτὸς διὰ βασάνων ἕνα ἕκαστον τοῦ ἔθνους ἢνάγκαζεν μιαρῶν ἀπογευομένους τροφῶν ἐξόμνυσθαι τὸν Ιουδαισμόν.

4Mac 5:1

Προκαθίσας γέ τοι μετὰ τῶν συνέδρων ὁ τύραννος Αντίοχος ἐπί τινος ὑψηλοῦ τόπου καὶ τῶν στρατευμάτων αὐτῷ παρεστηκότων κυκλόθεν ἐνόπλων 2 παρεκέλευεν τοῖς δορυφόροις ἕνα ἕκαστον Εβοαῖον ἐπισπᾶσθαι καὶ κοεῶν ὑείων καὶ εἰδωλοθύτων ἀναγκάζειν ἀπογεύεσθαι· 3 εἰ δέ τινες μὴ θέλοιεν μιαροφαγήσαι, τούτους τροχισθέντας άναιρεθήναι. 4 πολλών δε συναρπασθέντων είς πρώτος έκ τῆς ἀγέλης ὀνόματι Ελεαζαρος, τὸ γένος ໂερεύς, τὴν ἐπιστήμην νομικὸς καὶ τὴν ἡλικίαν προήκων καὶ πολλοῖς τῶν περὶ τὸν τύραννον διὰ τὴν ἡλικίαν γνώριμος, παρήχθη πλησίον αὐτοῦ. 5 Καὶ αὐτὸν ίδων δ Άντίοχος ἔφη 6 Ἐγω πρὶν ἄρξασθαι τῶν κατὰ σοῦ βασάνων, ὧ πρεσβῦτα, συμβουλεύσαιμ ἄν σοι ταῦτα, ὅπως ἀπογευσάμενος τῶν ὑείων σώζοιο· 7 αἰδοῦμαι γάο σου τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν πολιάν, ήν μετὰ τοσοῦτον ἔχων χρόνον οὔ μοι δοκεῖς φιλοσοφεῖν τῆ Ιουδαίων χρώμενος θρησκεία. 8 διὰ τί γὰρ τῆς φύσεως κεχαρισμένης καλλίστην τὴν τοῦδε τοῦ ζώου σαρκοφαγίαν βδελύττη; 9 καὶ γὰρ ἀνόητον τοῦτο, τὸ μὴ ἀπολαύειν τῶν χωρὶς ὀνείδους ἡδέων, καὶ ἄδικον ἀποστρέφεσθαι τὰς τῆς φύσεως χάριτας. 10 σὺ δέ μοι καὶ ἀνοητότερον ποιήσειν δοκεῖς, εἰ κενοδοξῶν περὶ τὸ ἀληθὲς ἔτι κάμοῦ καταφρονήσεις ἐπὶ τῆ ιδία τιμωρία. 11 οὐκ ἐξυπνώσεις ἀπὸ τῆς φλυάρου φιλοσοφίας ὑμῶν καὶ άποσκεδάσεις τῶν λογισμῶν σου τὸν λῆρον καὶ ἄξιον τῆς ἡλικίας ἀναλαβὼν νοῦν φιλοσοφήσεις τὴν τοῦ συμφέροντος ἀλήθειαν 12 καὶ προσκυνήσας μου τὴν φιλάνθρωπον παρηγορίαν οἰκτιρήσεις τὸ σεαυτοῦ γῆρας; 13 καὶ γὰρ ἐνθυμήθητι ώς, εἰ καί τίς ἐστιν τῆσδε τῆς θρησκείας ὑμῶν ἐποπτικὴ δύναμις, συγγνωμονήσειεν ἄν σοι ἐπὶ πάση δι' ἀνάγκην παρανομία γινομένη. 14 Τοῦτον τὸν τρόπον

έπὶ τὴν ἔκθεσμον σαρκοφαγίαν ἐποτρύνοντος τοῦ τυράννου λόγον ἤτησεν ὁ Ελεαζαρος 15 καὶ λαβὼν τοῦ λέγειν έξουσίαν ἤρξατο δημηγορεῖν οὕτως 16 Ἡμεῖς, Αντίοχε, θείφ πεπεισμένοι νόμφ πολιτεύεσθαι οὐδεμίαν ἀνάγκην βιαιοτέραν εἶναι νομίζομεν τῆς πρὸς τὸν νόμον ἡμῶν εὐπειθείας· 17 διὸ δή κατ' οὐδένα τρόπον παρανομεῖν ἀξιοῦμεν. 18 καίτοι εἰ κατὰ ἀλήθειαν μὴ ἦν ὁ νόμος ἡμῶν, ὡς ύπολαμβάνεις, θεῖος, ἄλλως δὲ ἐνομίζομεν αὐτὸν εἶναι θεῖον, οὐδὲ οὕτως ἐξὸν ἦν ἡμῖν τὴν ἐπὶ τῆ εύσεβεία δόξαν άκυς ωσαι. 19 μη μικράν οὖν εἶναι νομίσης ταύτην, εἰ μιαροφαγήσαιμεν, άμαρτίαν 20 τὸ γὰς ἐπὶ μικοοῖς καὶ μεγάλοις παρανομεῖν ἰσοδύναμόν ἐστιν, 21 δι' ἑκατέρου γὰς ὡς ὁμοίως ὁ νόμος ύπερηφανεῖται. 22 χλευάζεις δὲ ἡμῶν τὴν φιλοσοφίαν ὥσπερ οὐ μετὰ εὐλογιστίας ἐν αὐτῆ βιούντων· 23 σωφροσύνην τε γὰρ ήμᾶς ἐκδιδάσκει ὥστε πασῶν τῶν ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν κρατεῖν καὶ ἀνδρείαν έξασκεῖ ὥστε πάντα πόνον έκουσίως ὑπομένειν 24 καὶ δικαιοσύνην παιδεύει ὥστε· διὰ πάντων τῶν ήθων Ισονομεῖν καὶ εὐσέβειαν ἐκδιδάσκει ώστε μόνον τὸν ὄντα θεὸν σέβειν μεγαλοπρεπως. 25 διὸ οὐ μιαροφαγούμεν πιστεύοντες γάρ θεού καθεστάναι τὸν νόμον οἰδαμεν ὅτι κατὰ φύσιν ἡμῖν συμπαθεῖ νομοθετῶν ὁ τοῦ κόσμου κτίστης· 26 τὰ μὲν οἰκειωθησόμενα ἡμῶν ταῖς ψυχαῖς ἐπέτρεψεν ἐσθίειν, τὰ δὲ ἐναντιωθησόμενα ἐκώλυσεν σαρκοφαγεῖν. 27 τυραννικὸν δὲ οὐ μόνον ἀναγκάζειν ἡμᾶς παρανομεῖν, άλλα καὶ ἐσθίειν, ὅπως τῆ ἐχθίστη ἡμῶν μιαροφαγία ταύτη ἐπεγγελάσης. 28 άλλ' οὐ γελάσεις κατ' έμοῦ τοῦτον τὸν γέλωτα, 29 οὔτε τοὺς ἱεροὺς τῶν προγόνων περὶ τοῦ φυλάξαι τὸν νόμον ὅρκους οὐ παρήσω, 30 οὐδ' ἂν ἐκκόψειάς μου τὰ ὄμματα καὶ τὰ σπλάγχνα μου τήξειας. 31 οὐχ οὕτως εἰμὶ γέρων έγω καὶ ἄνανδρος ώστε μοι διὰ τὴν εὐσέβειαν μὴ νεάζειν τὸν λογισμόν. 32 πρὸς ταῦτα τροχοὺς εὐτρέπιζε καὶ τὸ πῦρ ἐκφύσα σφοδρότερον. 33 οὐχ οὕτως οἰκτίρομαι τὸ ἐμαυτοῦ γῆρας ὥστε δι' έμαυτοῦ τὸν πάτοιον καταλῦσαι νόμον. 34 οὐ ψεύσομαί σε, παιδευτὰ νόμε, οὐδὲ ἐξομοῦμαί σε, φίλη έγκράτεια, 35 οὐδὲ καταισχυνῶ σε, φιλόσοφε λόγε, οὐδὲ ἐξαρνήσομαί σε, ἱερωσύνη τιμία καὶ νομοθεσίας ἐπιστήμη· 36 οὐδὲ μιανεῖς μου τὸ σεμνὸν γήρως στόμα οὐδὲ νομίμου βίου ἡλικίαν. 37 άγνόν με οἱ πατέρες εἰσδέξονται μὴ φοβηθέντα σου τὰς μέχρι θανάτου ἀνάγκας. 38 ἀσεβῶν μὲν γὰρ τυραννήσεις, τῶν δὲ ἐμῶν ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας λογισμῶν οὕτε λόγοις δεσπόσεις οὕτε δι' ἔργων.

4Mac 6:1

Τοῦτον τὸν τρόπον ἀντιρρητορεύσαντα ταῖς τοῦ τυράννου παρηγορίαις παραστάντες οἱ δορυφόροι πικρῶς ἔσυραν ἐπὶ τὰ βασανιστήρια τὸν Ελεαζαρον. 2 καὶ πρῶτον μὲν περιέδυσαν τὸν γεραιὸν ἐγκοσμούμενον τῆ περὶ τὴν εὐσέβειαν εὐσχημοσύνη· 3 ἔπειτα περιαγκωνίσαντες ἑκατέρωθεν μάστιξιν κατήκιζον, 4 Πείσθητι ταῖς τοῦ βασιλέως ἐντολαῖς, ἑτέρωθεν κήρυκος ἐπιβοῶντος. 5 ὁ δὲ μεγαλόφρων καὶ εὐγενὴς ὡς ἀληθῶς Ελεαζαρος ὥσπερ ἐν ὀνείρω βασανιζόμενος κατ' οὐδένα τρόπον μετετρέπετο, 6 ἀλλὰ ὑψηλοὺς ἀνατείνας εἰς οὐρανὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπεξαίνετο ταῖς μάστιξιν τὰς σάρκας ὁ γέρων καὶ κατερρεῖτο τῷ αἵματι καὶ τὰ πλευρὰ κατετιτρώσκετο. 7 καὶ πίπτων εἰς τὸ ἔδαφος ἀπὸ τοῦ μὴ φέρειν τὸ σῶμα τὰς ἀλγηδόνας ὀρθὸν εἶχεν καὶ ἀκλινῆ τὸν λογισμόν. 8 λάξ γέ τοι τῶν πικρῶν τις δορυφόρων εἰς τοὺς κενεῶνας ἐναλλόμενος ἔτυπτεν, ὅπως ἐξανίσταιτο πίπτων. 9 ὁ δὲ ὑπέμενε τοὺς πόνους καὶ περιεφρόνει τῆς ἀνάγκης καὶ διεκαρτέρει τοὺς αἰκισμούς, 10 καὶ καθάπερ γενναῖος ἀθλητὴς τυπτόμενος ἐνίκα τοὺς βασανίζοντας ὁ γέρων· 11 ἰδρῶν γέ τοι τὸ πρόσωπον καὶ ἐπασθμαίνων σφοδρῶς καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν βασανίζοντων ἐθαυμάζετο ἐπὶ τῆ εὐψυχίφ. 12 Όθεν τὰ ἐπασθμαίνων σφοδρῶς καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν βασανίζοντων ἐθαυμάζετο ἐπὶ τῆ εὐψυχίφ. 12 Όθεν τὰ

μεν έλεῶντες τὰ τοῦ γήρως αὐτοῦ, 13 τὰ δὲ ἐν συμπαθεία τῆς συνηθείας ὄντες, τὰ δὲ ἐν θαυμασμῷ τῆς καρτερίας προσιόντες αὐτῷ τινες τοῦ βασιλέως ἔλεγον 14 Τί τοῖς κακοῖς τούτοις σεαυτὸν άλογίστως ἀπόλλεις, Ελεαζαρ; 15 ήμεῖς μέν τοι τῶν ἡψημένων βρωμάτων παραθήσομεν, σὺ δὲ ύποκρινόμενος τῶν ὑείων ἀπογεύεσθαι σώθητι. 16 Καὶ ὁ Ελεαζαρος ὥσπερ πικρότερον διὰ τῆς συμβουλίας αἰκισθεὶς ἀνεβόησεν 17 Μὴ οὕτως κακῶς φοονήσαιμεν οἱ Αβοααμ παῖδες ὥστε μαλακοψυχήσαντας ἀπρεπές ήμιν δραμα ύποκρίνασθαι. 18 καὶ γὰρ ἀλόγιστον εἰ πρὸς ἀλήθειαν ζήσαντες τὸν μέχρι γήρως βίον καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ δόξαν νομίμως φυλάσσοντες νῦν μεταβαλοίμεθα 19 καὶ αὐτοὶ μὲν ἡμεῖς γενοίμεθα τοῖς νέοις ἀσεβείας τύπος, ἵνα παράδειγμα γενώμεθα τῆς μιαροφαγίας. 20 αίσχρὸν δὲ εἰ ἐπιβιώσομεν ὀλίγον χρόνον καὶ τοῦτον καταγελώμενοι πρὸς ἀπάντων ἐπὶ δειλία 21 καὶ ὑπὸ μὲν τοῦ τυράννου καταφρονηθώμεν ὡς ἄνανδροι, τὸν δὲ θεῖον ἡμῶν νόμον μέχρι θανάτου μὴ προασπίσαιμεν. 22 πρὸς ταῦτα ὑμεῖς μέν, ὧ Αβρααμ παῖδες, εὐγενῶς ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας τελευτᾶτε. 23 οί δὲ τοῦ τυράννου δορυφόροι, τί μέλλετε; 24 Πρὸς τὰς ἀνάγκας οὕτως μεγαλοφρονοῦντα αὐτὸν ίδόντες καὶ μηδὲ πρὸς τὸν οἰκτιρμὸν αὐτῶν μεταβαλλόμενον ἐπὶ τὸ πῦρ αὐτὸν ἀνῆγον· 25 ἔνθα διὰ κακοτέχνων ὀργάνων καταφλέγοντες αὐτὸν ὑπερρίπτοσαν, καὶ δυσώδεις χυλοὺς εἰς τοὺς μυκτῆρας αὐτοῦ κατέχεον. 26 ὁ δὲ μέχρι τῶν ὀστέων ήδη κατακεκαυμένος καὶ μέλλων λιποθυμεῖν ἀνέτεινε τὰ ὄμματα πρὸς τὸν θεὸν καὶ εἶπεν 27 Σ ὺ οἶσθα, θεέ, παρόν μοι σώζεσθαι βασάνοις καυστικαῖς άποθνήσκω διὰ τὸν νόμον. 28 ίλεως γενοῦ τῷ ἔθνει σου ἀρκεσθεὶς τῆ ἡμετέρα ὑπὲρ αὐτῶν δίκη. 29 καθάρσιον αὐτῶν ποίησον τὸ ἐμὸν αἷμα καὶ ἀντίψυχον αὐτῶν λαβὲ τὴν ἐμὴν ψυχήν. 30 καὶ ταῦτα είπων ο ίερος άνηρ εύγενως ταις βασάνοις έναπέθανεν και μέχρι των του θανάτου βασάνων άντέστη τῷ λογισμῷ διὰ τὸν νόμον. 31 ὑμολογουμένως οὖν δεσπότης τῶν παθῶν ἐστιν ὁ εὐσεβὴς λογισμός. 32 εί γὰο τὰ πάθη τοῦ λογισμοῦ κεκρατήκει, τούτοις ἀν ἀπέδομεν τὴν τῆς ἐπικρατείας μαρτυρίαν 33 νυνὶ δὲ τοῦ λογισμοῦ τὰ πάθη νικήσαντος αὐτῷ προσηκόντως τὴν τῆς ἡγεμονίας προσνέμομεν έξουσίαν. 34 καὶ δίκαιόν ἐστιν ὁμολογεῖν ἡμᾶς τὸ κράτος εἶναι τοῦ λογισμοῦ, ὅπου γε καὶ τῶν ἔξωθεν άλγηδόνων έπικρατεῖ, ἐπεὶ καὶ γελοῖον. 35 καὶ οὐ μόνον τῶν ἀλγηδόνων ἐπιδείκνυμι κεκρατηκέναι τὸν λογισμόν, άλλὰ καὶ τῶν ἡδονῶν κοατεῖν καὶ μηδὲν αὐταῖς ὑπείκειν.

4Mac 7:1

Όσπερ γὰρ ἄριστος κυβερνήτης ὁ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ελεαζαρου λογισμὸς πηδαλιουχῶν τὴν τῆς εὐσεβείας ναῦν ἐν τῷ τῶν παθῶν πελάγει 2 καὶ καταικιζόμενος ταῖς τοῦ τυράννου ἀπειλαῖς καὶ καταντλούμενος ταῖς τῶν βασάνων τρικυμίαις 3 κατ' οὐδένα τρόπον ἔτρεψε τοὺς τῆς εὐσεβείας οἴακας, ἕως οὖ ἔπλευσεν ἐπὶ τὸν τῆς ἀθανάτου νίκης λιμένα. 4 οὐχ οὕτως πόλις πολλοῖς καὶ ποικίλοις μηχανήμασιν ἀντέσχε ποτὲ πολιορκουμένη, ὡς ὁ πανάγιος ἐκεῖνος. τὴν ἱερὰν ψυχὴν αἰκισμοῖς τε καὶ στρέβλαις πυρπολούμενος ἐνίκησεν τοὺς πολιορκοῦντας διὰ τὸν ὑπερασπίζοντα τῆς εὐσεβείας λογισμόν. 5 ὥσπερ γὰρ πρόκρημνον ἄκραν τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν ὁ πατὴρ Ελεαζαρ ἐκτείνας περιέκλασεν τοὺς ἐπιμαινομένους τῶν παθῶν κλύδωνας. 6 ὧ ἄξιε τῆς ἱερωσύνης ἱερεῦ, οὐκ ἐμίανας τοὺς ἱεροὺς ὀδόντας οὐδὲ τὴν θεοσέβειαν καὶ καθαρισμὸν χωρήσασαν γαστέρα ἐκοίνωσας μιαροφαγία. 7 ὧ σύμφωνε νόμου καὶ φιλόσοφε θείου βίου. 8 τοιούτους δεῖ εἶναι τοὺς δημιουργοῦντας τὸν νόμον ἰδίφ αἵματι καὶ γενναίφ ἱδρῶτι τοῖς μέχρι θανάτου πάθεσιν ὑπερασπίζοντας. 9 σύ, πάτερ, τὴν εὐνομίαν ἡμῶν διὰ τῶν

ύπομονῶν εἰς δόξαν ἐκύρωσας καὶ τὴν ἁγιαστίαν σεμνολογήσας οὐ κατέλυσας καὶ διὰ τῶν ἔργων έπιστοποίησας τοὺς τῆς θείας φιλοσοφίας σου λόγους, 10 ὧ βασάνων βιαιότερε γέρων καὶ πυρὸς εὐτονώτερε πρεσβῦτα καὶ παθῶν μέγιστε βασιλεῦ Ελεαζαρ. 11 ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ Ααρων τῷ θυμιατηρίω καθωπλισμένος διὰ τοῦ έθνοπλήθους ἐπιτρέχων τὸν ἐμπυριστὴν ἐνίκησεν ἄγγελον, 12 ούτως ο Ααρωνίδης Ελεαζαρ διὰ τοῦ πυρὸς ὑπερτηκόμενος οὐ μετετράπη τὸν λογισμόν. 13 καίτοι τὸ Βαυμασιώτατον, γέρων ὢν λελυμένων μὲν ήδη τῶν τοῦ σώματος τόνων, περικεχαλασμένων δὲ τῶν σαρχῶν, χεχμηκότων δὲ καὶ τῶν νεύρων ἀνενέασεν 14 τῷ πνεύματι διὰ τοῦ λογισμοῦ καὶ τῷ Ισαχίῳ λογισμῷ τὴν πολυκέφαλον στρέβλαν ἠκύρωσεν. 15 ὧ μακαρίου γήρως καὶ σεμνῆς πολιᾶς καὶ βίου νομίμου, δυ πιστή θανάτου σφραγίς έτελείωσεν. 16 Εί δή τοίνυν γέρων άνήρ τῶν μέχρι θανάτου βασάνων περιεφρόνει δι' εὐσέβειαν, ὁμολογουμένως ἡγεμών ἐστιν τῶν παθῶν ὁ εὐσεβὴς λογισμός. 17 ἴσως δ' ἂν εἴποιέν τινες Tῶν πα $\mathfrak S$ ῶν οὐ πάντες περικρατοῦσιν, ὅτι οὐδ $\mathfrak k$ πάντες φρόνιμον ἔχουσιν τὸν λογισμόν. 18 άλλ' ὅσοι τῆς εὐσεβείας προνοοῦσιν ἐξ ὅλης καρδίας, οὧτοι μόνοι δύνανται κρατεῖν τῶν τῆς σαρκὸς παθῶν 19 πιστεύοντες ὅτι θεῷ οὐκ ἀποθνήσκουσιν, ὥσπερ οὐδὲ οἱ πατριάρχαι ἡμῶν Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ιακωβ, ἀλλὰ ζῶσιν τῷ θεῷ. 20 οὐδὲν οὖν ἐναντιοῦται τὸ φαίνεσθαί τινας παθοκρατεῖσθαι διὰ τὸν ἀσθενῆ λογισμόν· 21 ἐπεὶ τίς πρὸς ὅλον τὸν τῆς φιλοσοφίας κανόνα φιλοσοφῶν καὶ πεπιστευκὼς θεῷ 22 καὶ είδὼς ὅτι διὰ τὴν ἀρετὴν πάντα πόνον ὑπομένειν μακάριόν έστιν, οὐκ ἂν περικρατήσειεν τῶν παθῶν διὰ τὴν θεοσέβειαν; 23 μόνος γὰρ ὁ σοφὸς καὶ ἀνδρεῖός ἐστιν τῶν παθῶν κύριος.

4Mac 8:1

Διὰ τοῦτό γέ τοι καὶ μειρακίσκοι τῷ τῆς εὐσεβείας λογισμῷ φιλοσοφοῦντες χαλεπωτέρων βασανιστηρίων ἐπεκράτησαν. 2 ἐπειδὴ γὰρ κατὰ τὴν πρώτην πεῖραν ἐνικήθη περιφανῶς ὁ τύραννος μή δυνηθείς άναγκάσαι γέροντα μιαροφαγήσαι, τότε δή σφόδρα περιπαθώς έκέλευσεν άλλους έκ τής λείας τῶν Εβραίων ἀγαγεῖν, καὶ εἰ μὲν μιαροφαγήσαιεν, ἀπολύειν φαγόντας, εἰ δ' ἀντιλέγοιεν, πιχρότερον βασανίζειν. 3 ταῦτα διαταξαμένου τοῦ τυράννου, παρήσαν ἀγόμενοι μετὰ γεραιᾶς μητρὸς έπτὰ ἀδελφοὶ καλοί τε καὶ αἰδήμονες καὶ γενναῖοι καὶ ἐν παντὶ χαρίεντες. 4 οῦς ἰδὼν ὁ τύραννος καθάπες ἐν χοςῷ μέσην τὴν μητέςα πεςιέχοντας ἥσθετο ἐπ' αὐτοῖς καὶ τῆς εὐπςεπείας ἐκπλαγεὶς καὶ τῆς εὐγενείας προσεμειδίασεν αὐτοῖς καὶ πλησίον καλέσας ἔφη 5 Ὁ νεανίαι, φιλοφρόνως ἐγὼ καθ' ένὸς έκάστου ύμῶν θαυμάζω, τὸ κάλλος καὶ τὸ πλῆθος τοσούτων ἀδελφῶν ὑπερτιμῶν οὐ μόνον συμβουλεύω μὴ μανῆναι τὴν αὐτὴν τῷ προβασανισθέντι γέροντι μανίαν, ἀλλὰ καὶ παρακαλῶ συνείξαντάς μοι τῆς ἐμῆς ἀπολαύειν φιλίας· 6 δυναίμην δ' ἂν ὥσπεο κολάζειν τοὺς ἀπειθοῦντάς μου τοῖς ἐπιτάγμασιν, οὕτω καὶ εὐεργετεῖν τοὺς εὐπειθοῦντάς μοι. 7 πιστεύσατε οὖν καὶ ἀρχὰς ἐπὶ τῶν έμῶν πραγμάτων ἡγεμονικὰς λήμψεσθε ἀρνησάμενοι τὸν πάτριον ὑμῶν τῆς πολιτείας θεσμόν· 8 καὶ μεταλαβόντες Έλληνικοῦ βίου καὶ μεταδιαιτηθέντες ἐντουφήσατε ταῖς νεότησιν ὑμῶν ο ἐπεί, ἐὰν όργίλως με διάθησθε διὰ τῆς ἀπειθείας, ἀναγκάσετέ με ἐπὶ δειναῖς κολάσεσιν ἕνα ἕκαστον ὑμῶν διὰ τῶν βασάνων ἀπολέσαι. 10 κατελεήσατε οὖν ἑαυτούς, οὓς καὶ ὁ πολέμιος ἔγωγε καὶ τῆς ἡλικίας καὶ τῆς εὐμορφίας οἰκτίρομαι. 11 οὐ διαλογιεῖσθε τοῦτο, ὅτι οὐδὲν ὑμῖν ἀπειθήσασιν πλὴν τοῦ μετὰ στρεβλῶν ἀποθανεῖν ἀπόκειται; 12 Ταῦτα δὲ λέγων ἐκέλευσεν εἰς τὸ ἔμπροσθεν τιθέναι τὰ βασανιστήρια, ὅπως καὶ διὰ τοῦ φόβου πείσειεν αὐτοὺς μιαροφαγῆσαι. 13 ώς δὲ τροχούς τε καὶ ἀρθρέμβολα, στρεβλωτήριά τε καὶ τροχαντῆρας καὶ καταπέλτας καὶ λέβητας, τήγανά τε καὶ δακτυλήθρας καὶ χεῖρας σιδηρᾶς καὶ σφῆνας καὶ τὰ ζώπυρα τοῦ πυρὸς οἱ δορυφόροι προέθεσαν, ύπολαβὼν ὁ τύραννος ἔφη 14 Μειράκια, φοβήθητε, καὶ ἡν σέβεσθε δίκην, ίλεως ὑμῖν ἔσται δι' ἀνάγχην παρανομήσασιν. 15 Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐπαγωγὰ καὶ ὁρῶντες δεινὰ οὐ μόνον οὐκ ἐφοβήθησαν, άλλα καὶ ἀντεφιλοσόφησαν τῷ τυράννῳ καὶ διὰ τῆς εὐλογιστίας τὴν τυραννίδα αὐτοῦ κατέλυσαν. 16 καίτοι λογισώμεθα, εί δειλόψυχοί τινες ήσαν έν αὐτοῖς καὶ ἄνανδροι, ποίοις ἂν έχρήσαντο λόγοις; οὐχὶ τούτοις; 17 🛈 τάλανες ήμεῖς καὶ λίαν ἀνόητοι· βασιλέως ήμᾶς καλοῦντος καὶ ἐπὶ εὐεργεσία παρακαλοῦντος, εἰ πεισθείημεν αὐτῷ, 18 τί βουλήμασιν κενοῖς ἑαυτοὺς εὐφραίνομεν καὶ θανατηφόρον άπείθειαν τολμῶμεν; 19 οὐ φοβηθησόμεθα, ἄνδιες ἀδελφοί, τὰ βασανιστήρια καὶ λογιούμεθα τὰς τῶν βασάνων ἀπειλὰς καὶ φευξόμεθα τὴν κενοδοξίαν ταύτην καὶ ὀλεθροφόρον ἀλαζονείαν; 20 έλεήσωμεν τὰς ἑαυτῶν ἡλικίας καὶ κατοικτίρωμεν τὸ τῆς μητρὸς γῆρας 21 καὶ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι ἀπειθοῦντες τεθνηξόμεθα. 22 συγγνώσεται δὲ ἡμῖν καὶ ἡ θεία δίκη δι' ἀνάγκην τὸν βασιλέα φοβηθεῖσιν. 23 τί ἐξάγομεν ἑαυτοὺς τοῦ ἡδίστου βίου καὶ ἀποστεροῦμεν ἑαυτοὺς τοῦ γλυκέος κόσμου; 24 μη βιαζώμεθα την ἀνάγκην μηδε κενοδοξήσωμεν ἐπὶ τῆ ἑαυτῶν στοέβλη. 25 οὐδ' αὐτὸς ὁ νόμος έκουσίως ήμᾶς θανατοῖ φοβηθέντας τὰ βασανιστήρια. 26 πόθεν ήμῖν ή τοσαύτη ἐντέτηκε φιλονεικία καὶ ἡ θανατηφόρος ἀρέσκει καρτερία, παρὸν μετὰ ἀταραξίας ζῆν τῷ βασιλεῖ πεισθέντας; 27 ἀλλὰ τούτων οὐδὲν εἶπον οἱ νεανίαι βασανίζεσθαι μέλλοντες οὐδὲ ἐνεθυμήθησαν. 28 ἦσαν γὰο πεοίφοονες τῶν παθῶν καὶ αὐτοκράτορες τῶν ἀλγηδόνων, 29 ὥστε ἅμα τῷ παύσασθαι τὸν τύραννον συμβουλεύοντα αὐτοῖς μιαροφαγῆσαι, πάντες διὰ μιᾶς φωνῆς ὁμοῦ ὥσπερ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ψυχῆς εἶπον

4Mac 9:1

Τί μέλλεις, ὧ τύραννε; ἕτοιμοι γάρ ἐσμεν ἀποθνήσκειν ἢ παραβαίνειν τὰς πατρίους ἡμῶν ἐντολάς· 2 αίσχυνόμεθα γὰς τοὺς προγόνους ἡμῶν εἰκότως, εἰ μὴ τῆ τοῦ νόμου εὐπειθεία καὶ συμβούλφ Μωυσεῖ χρησαίμεθα. 3 σύμβουλε τύραννε παρανομίας, μὴ ἡμᾶς μισῶν ὑπὲρ αὐτοὺς ἡμᾶς ἐλέα. 4 χαλεπώτερον γὰρ αὐτοῦ τοῦ θανάτου νομίζομεν εἶναί σου τὸν ἐπὶ τῆ παρανόμφ σωτηρία ἡμῶν ἔλεον. 5 έκφοβεῖς δὲ ἡμᾶς τὸν διὰ τῶν βασάνων θάνατον ἡμῖν ἀπειλῶν ὥσπεο οὐχὶ ποὸ βοαχέως παο' Ελεαζαρου μαθών. 6 εί δ' οι γέροντες τῶν Εβραίων διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ βασανισμούς ὑπομείναντες εὐσέβησαν, ἀποθάνοιμεν ἂν δικαιότερον ήμεῖς οἱ νέοι τὰς βασάνους τῶν σῶν ἀναγκῶν ὑπεριδόντες, ἃς καὶ ὁ παιδευτὴς ἡμῶν γέρων ἐνίκησεν. 7 πείραζε τοιγαροῦν, τύραννε· καὶ τὰς ἡμῶν ψυχὰς εί θανατώσεις διὰ τὴν εὐσέβειαν, μὴ νομίσης ἡμᾶς βλάπτειν βασανίζων. 8 ἡμεῖς μὲν γὰο διὰ τῆσδε τῆς κακοπαθείας καὶ ὑπομονῆς τὰ τῆς ἀρετῆς ἇθλα έξομεν καὶ ἐσόμεθα παρὰ θεῷ, δι' ὃν καὶ πάσχομεν· 9 σύ δε διὰ τὴν ἡμῶν μιαιφονίαν αὐτάρκη καρτερήσεις ὑπὸ τῆς θείας δίκης αἰώνιον βάσανον διὰ πυρός. 10 Ταῦτα αὐτῶν εἰπόντων οὐ μόνον ὡς κατὰ ἀπειθούντων ἐχαλέπαινεν ὁ τύραννος, ἀλλὰ καὶ ώς κατὰ ἀχαρίστων ώργίσθη. 11 ὅθεν τὸν πρεσβύτατον αὐτῶν κελευσθέντες παρῆγον οἱ ὑπασπισταὶ καὶ διαρρήξαντες τὸν χιτῶνα διέδησαν τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ τοὺς βραχίονας ἱμᾶσιν ἑκατέρωθεν. 12 ώς δὲ τύπτοντες ταῖς μάστιξιν ἐκοπίασαν μηδὲν ἀνύοντες, ἀνέβαλον αὐτὸν ἐπὶ τὸν τροχόν· 13 περὶ ὃν κατατεινόμενος ὁ εὐγενης νεανίας έξαρθρος ἐγίνετο. 14 καὶ κατὰ πᾶν μέλος κλώμενος ἐκακηγόρει

λέγων 15 Τύραννε μιαρώτατε καὶ τῆς οὐρανίου δίκης ἐχθρὲ καὶ ώμόφρων, οὐκ ἀνδροφονήσαντά με τοῦτον καταικίζεις τὸν τρόπον οὐδὲ ἀσεβήσαντα ἀλλὰ θείου νόμου προασπίζοντα. 16 καὶ τῶν δοουφόοων λεγόντων Όμολόγησον φαγεῖν, ὅπως ἀπαλλαγῆς τῶν βασάνων, 17 ὁ δὲ εἶπεν Οὐχ οὕτως ίσχυρὸς ὑμῶν ἐστιν ὁ τροχός, ὧ μιαροὶ διάκονοι, ὥστε μου τὸν λογισμὸν ἄγξαι· τέμνετέ μου τὰ μέλη καὶ πυροῦτέ μου τὰς σάρκας καὶ στρεβλοῦτε τὰ ἄρθρα. 18 διὰ πασῶν γὰρ ὑμᾶς πείσω τῶν βασάνων ὅτι μόνοι παῖδες Eβοαίων ὑπὲο ἀρετῆς εἰσιν ἀνίκητοι. 19 ταῦτα λέγοντι ὑπέστοωσαν πῦο καὶ τὸ διερεθίζον τὸν τροχὸν προσεπικατέτεινον· 20 ἐμολύνετο δὲ πάντοθεν αίματι ὁ τροχός, καὶ ὁ σωρὸς τῆς άνθρακιᾶς τοῖς τῶν ἰχώρων ἐσβέννυτο σταλαγμοῖς, καὶ περὶ τοὺς ἄξονας τοῦ ὀργάνου περιέρρεον αί σάρχες. 21 καὶ περιτετμημένον ήδη έχων τὸ τῶν ὀστέων πῆγμα ὁ μεγαλόφρων καὶ Αβραμιαῖος νεανίας οὐκ ἐστέναξεν, 22 ἀλλ' ὥσπερ ἐν πυρὶ μετασχηματιζόμενος εἰς ἀφθαρσίαν ὑπέμεινεν εὐγενῶς τὰς στοέβλας 23 Μιμήσασθέ με, ἀδελφοί, λέγων, μή μου τὸν ἀγῶνα λειποτακτήσητε μηδὲ έξομόσησθέ μου τὴν τῆς εὐψυχίας ἀδελφότητα. 24 ἱερὰν καὶ εὐγενῆ στρατείαν στρατεύσασθε περὶ τῆς εὐσεβείας, δι' ἧς ίλεως ἡ δικαία καὶ πάτριος ἡμῶν πρόνοια τῷ ἔθνει γενηθεῖσα τιμωρήσειεν τὸν άλάστορα τύραννον. 25 καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ ἱεροπρεπὴς νεανίας ἀπέρρηξεν τὴν ψυχήν. 26 Θαυμασάντων δε πάντων την καρτεροψυχίαν αὐτοῦ ήγον οἱ δορυφόροι τὸν καθ' ηλικίαν τοῦ προτέρου δεύτερον καὶ σιδηρᾶς ἐναρμοσάμενοι χεῖρας ὀξέσι τοῖς ὄνυξιν ὀργάνῳ καὶ καταπέλτη προσέδησαν αὐτόν. 27 ως δ' εἰ φαγεῖν βούλοιτο ποιν βασανίζεσθαι πυνθανόμενοι τὴν εὐγενῆ γνώμην ἤκουσαν, 28 ἀπὸ τῶν τενόντων ταῖς σιδηραῖς χερσὶν ἐπισπασάμενοι μέχρι τῶν γενείων τὴν σάρκα πᾶσαν καὶ τὴν τῆς κεφαλῆς δορὰν οἱ παρδάλεοι δῆρες ἀπέσυρον. ὁ δὲ ταύτην βαρέως τὴν ἀλγηδόνα καρτερῶν ἔλεγεν 29 Ως ήδὺς πᾶς θανάτου τρόπος διὰ τὴν πάτριον ἡμῶν εὐσέβειαν. ἔφη τε πρὸς τὸν τύραννον 30 Οὐ δοκεῖς, πάντων ὦμότατε τύραννε, πλέον ἐμοῦ σε βασανίζεσθαι ὁρῶν σου νικώμενον τὸν τῆς τυραννίδος ύπερήφανον λογισμον ύπο τῆς διὰ τὴν εὐσέβειαν ἡμῶν ὑπομονῆς; 31 ἐγὼ μὲν γὰρ ταῖς διὰ τὴν ἀρετὴν ήδοναῖς τὸν πόνον ἐπικουφίζομαι, 32 σὺ δὲ ἐν ταῖς τῆς ἀσεβείας ἀπειλαῖς βασανίζη. οὐκ ἐκφεύξη δέ, μιαρώτατε τύραννε, τὰς τῆς θείας ὀργῆς δίκας.

4Mac 10:1

Καὶ τούτου τὸν ἀοίδιμον θάνατον καρτερήσαντος ὁ τρίτος ἤγετο παρακαλούμενος πολλὰ ὑπὸ πολλῶν ὅπως ἀπογευσάμενος σώζοιτο. 2 ὁ δὲ ἀναβοήσας ἔφη Ἁγνοεῖτε ὅτι αὐτός με τοῖς ἀποθανοῦσιν ἔσπειρεν πατήρ, καὶ ἡ αὐτὴ μήτηρ ἐγέννησεν, καὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἀνετράφην δόγμασιν; 3 οὐκ ἐξόμνυμαι τὴν εὐγενῆ τῆς ἀδελφότητος συγγένειαν. 5 οἱ δὲ πικρῶς ἐνέγκαντες τὴν παρρησίαν τοῦ ἀνδρὸς ἀρθρεμβόλοις ὀργάνοις τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ τοὺς πόδας ἐξήρθρουν καὶ ἐξ ἁρμῶν ἀναμοχλεύοντες ἐξεμέλιζον, 6 τοὺς δακτύλους καὶ τοὺς βραχίονας καὶ τὰ σκέλη καὶ τοὺς ἀγκῶνας περιέκλων. 7 καὶ κατὰ μηδένα τρόπον ἰσχύοντες αὐτὸν ἄγξαι περιλύσαντες τὰ ὄργανα σὺν ἄκραις ταῖς τῶν δακτύλων κορυφαῖς ἀπεσκύθιζον. 8 καὶ εὐθέως ἦγον ἐπὶ τὸν τροχόν, περὶ ὃν ἐκ σπονδύλων ἐκμελιζόμενος ἑώρα τὰς ἑαυτοῦ σάρκας περιλακιζομένας καὶ κατὰ σπλάγχνων σταγόνας αἵματος ἀπορρεούσας. 9 μέλλων δὲ ἀποθνήσκειν ἔφη 10 Ἡμεῖς μέν, ὧ μιαρώτατε τύραννε, διὰ παιδείαν καὶ ἀρετὴν θεοῦ ταῦτα πάσχομεν· 11 σὺ δὲ διὰ τὴν ἀσέβειαν καὶ μιαιφονίαν ἀκαταλύτους καρτερήσεις βασάνους. 12 Καὶ τούτου θανόντος ἀδελφοπρεπῶς τὸν τέταρτον ἐπεσπῶντο λέγοντες 13 Μὴ μανῆς καὶ σὺ τοῖς ἀδελφοῖς

σου τὴν αὐτὴν μανίαν, ἀλλὰ πεισθεὶς τῷ βασιλεῖ σῷζε σεαυτόν. 14 ὁ δὲ αὐτοῖς ἔφη Οὐχ οὕτως καυστικώτερον ἔχετε κατ' ἐμοῦ τὸ πῦρ ὥστε με δειλανδρῆσαι. 15 μὰ τὸν μακάριον τῶν ἀδελφῶν μου θάνατον καὶ τὸν αἰώνιον τοῦ τυράννου ὅλεθρον καὶ τὸν ἀίδιον τῶν εὐσεβῶν βίον, οὐκ ἀρνήσομαι τὴν εὐγενῆ ἀδελφότητα. 16 ἐπινόει, τύραννε, βασάνους, ἵνα καὶ δι' αὐτῶν μάθης ὅτι ἀδελφός εἰμι τῶν προβασανισθέντων. 17 ταῦτα ἀκούσας ὁ αἱμοβόρος καὶ φονώδης καὶ παμμιαρώτατος ἀντίοχος ἐκέλευσεν τὴν γλῶτταν αὐτοῦ ἐκτεμεῖν. 18 ὁ δὲ ἔφη Κὰν ἀφέλης τὸ τῆς φωνῆς ὄργανον, καὶ σιωπώντων ἀκούει ὁ θεός 19 ἰδοὺ προκεχάλασται ἡ γλῶσσα, τέμνε, οὐ γὰρ παρὰ τοῦτο τὸν λογισμὸν ἡμῶν γλωττοτομήσεις. 20 ἡδέως ὑπὲρ τοῦ θεοῦ τὰ τοῦ σώματος μέλη ἀκρωτηριαζόμεθα. 21 σὲ δὲ ταχέως μετελεύσεται ὁ θεός, τὴν γὰρ τῶν θείων ὕμνων μελφδὸν γλῶτταν ἐκτέμνεις.

4Mac 11:1

Ως δὲ καὶ οὖτος ταῖς βασάνοις καταικισθεὶς ἐναπέθανεν, ὁ πέμπτος παρεπήδησεν λέγων 2 Οὐ μέλλω, τύραννε, πρὸς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς βασανισμὸν παραιτεῖσθαι, 3 αὐτὸς δ' ἀπ' ἐμαυτοῦ παρῆλθον, ὅπως κάμὲ κατακτείνας περὶ πλειόνων άδικημάτων ὀφειλήσης τῆ οὐρανίω δίκη τιμωρίαν. 4 ὧ μισάρετε καὶ μισάνθρωπε, τί δράσαντας ήμᾶς τοῦτον πορθεῖς τὸν τρόπον; 5 ὅτι τὸν πάντων κτίστην εὐσεβοῦμεν καὶ κατὰ τὸν ἐνάρετον αὐτοῦ ζῶμεν νόμον; 6 ἀλλὰ ταῦτα τιμῶν, οὐ βασάνων ἐστὶν ἄξια. 9 τοιαῦτα δὲ λέγοντα οἱ δοουφόροι δήσαντες αὐτὸν εἶλκον ἐπὶ τὸν καταπέλτην, 10 ἐφ' ὃν δήσαντες αὐτὸν ἐπὶ τὰ γόνατα καὶ ταῦτα ποδάγραις σιδηραῖς ἐφαρμόσαντες τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ περὶ τροχιαῖον σφῆνα κατέκαμψαν, περί ον όλος περί τον τροχον σκορπίου τρόπον άνακλώμενος έξεμελίζετο. 11 κατά τοῦτον τὸν τρόπον καὶ τὸ πνεῦμα στενοχωρούμενος καὶ τὸ σῶμα ἀγχόμενος 12 Καλάς, ἔλεγεν, ἄκων, ὧ τύραννε, χάριτας ήμῖν χαρίζη διὰ γενναιοτέρων πόνων ἐπιδείξασθαι παρέχων τὴν εἰς τὸν νόμον ήμῶν καρτερίαν. 13 Τελευτήσαντος δε καὶ τούτου ὁ έκτος ήγετο μειρακίσκος, ὃς πυνθανομένου τοῦ τυράννου εί βούλοιτο φαγὼν ἀπολύεσθαι, ὁ δὲ ἔφη 14 Έγὼ τῆ μὲν ἡλικία τῶν ἀδελφῶν μού εἰμι νεώτερος, τῆ δὲ διανοία ἡλικιώτης· 15 εἰς ταὐτὰ γὰο γεννηθέντες καὶ ἀνατοαφέντες ὑπὲο τῶν αὐτῶν καὶ άποθνήσκειν ὀφείλομεν ὁμοίως· 16 ώστε εἴ σοι δοκεῖ βασανίζειν μὴ μιαροφαγοῦντα, βασάνιζε. 17 ταῦτα αὐτὸν εἰπόντα παρῆγον ἐπὶ τὸν τροχόν, 18 ἐφ' οὖ κατατεινόμενος ἐπιμελῶς καὶ έκσπονδυλιζόμενος ύπεκαίετο. 19 καὶ ὀβελίσκους ὀξεῖς πυρώσαντες τοῖς νώτοις προσέφερον καὶ τὰ πλευρὰ διαπείραντες αὐτοῦ τὰ σπλάγχνα διέκαιον. 20 ὁ δὲ βασανιζόμενος Ὁ ἱεροπρεποῦς ἀγῶνος, έλεγεν, έφ' δν διὰ τὴν εὐσέβειαν εἰς γυμνασίαν πόνων άδελφοὶ τοσοῦτοι κληθέντες οὐκ ἐνικήθημεν. 21 άνίκητος γάρ έστιν, ὧ τύραννε, ἡ εὐσεβὴς ἐπιστήμη. 22 καλοκάγαθία καθωπλισμένος τεθνήξομαι κάγὼ μετὰ τῶν ἀδελφῶν μου 23 μέγαν σοὶ καὶ αὐτὸς προσβάλλων ἀλάστορα, καινουργὲ τῶν βασάνων καὶ πολέμιε τῶν ἀληθῶς εὐσεβούντων. 24 έξ μειράκια καταλελύκαμέν σου τὴν τυραννίδα: 25 το γὰς μὴ δυνηθήναί σε μεταπεῖσαι τον λογισμον ήμῶν μήτε βιάσασθαι πρὸς τὴν μιαροφαγίαν οὐ κατάλυσίς ἐστίν σου; 26 τὸ πῦρ σου ψυχρὸν ἡμῖν, καὶ ἄπονοι οἱ καταπέλται, καὶ ἀδύνατος ἡ βία σου. 27 οὐ γὰς τυςάννου, ἀλλὰ θείου νόμου προεστήκασιν ήμῶν οἱ δοςυφόςοι· διὰ τοῦτο ἀνίκητον ἔχομεν τὸν λογισμόν.

4Mac 12:1

Ώς δὲ καὶ οὖτος μακαρίως ἀπέθανεν καταβληθεὶς εἰς λέβητα, ὁ ἔβδομος παρεγίνετο πάντων νεώτερος. 2 δν κατοικτίρας δ τύραννος, καίπερ δεινῶς ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κακισθείς, δρῶν ήδη τὰ δεσμὰ περικείμενα πλησιέστερον αὐτὸν μετεπέμψατο καὶ παρηγορεῖν ἐπειρᾶτο λέγων 3 Τῆς μὲν τῶν άδελφῶν σου ἀπονοίας τὸ τέλος ὁρᾶς· διὰ γὰρ ἀπείθειαν στρεβλωθέντες τεθνᾶσιν. 4 σὺ δὲ εἰ μὲν μὴ πεισθείης, τάλας βασανισθείς καὶ αὐτὸς τεθνήξη πρὸ ὥρας, 5 πεισθείς δὲ φίλος ἔση καὶ τῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας ἀφηγήση πραγμάτων. 6 καὶ ταῦτα παρακαλῶν τὴν μητέρα τοῦ παιδὸς μετεπέμψατο, ὅπως αὐτὴν ἐλεήσας τοσούτων υίῶν στερηθεῖσαν παρορμήσειεν ἐπὶ τὴν σωτήριον εὐπείθειαν τὸν περιλειπόμενον. 7 δ δὲ τῆς μητρὸς τῆ Εβραίδι φωνῆ προτρεψαμένης αὐτόν, ὡς ἐροῦμεν μετὰ μικρὸν ύστερον, 8 Λύσατέ μέ φησιν, εἴπω τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ φίλοις πᾶσιν. 9 καὶ ἐπιχαρέντες μάλιστα ἐπὶ τῆ ἐπαγγελία τοῦ παιδὸς ταχέως ἔλυσαν αὐτόν. 10 καὶ διαμών ἐπὶ πλησίον τῶν τηγάνων 11 Ανόσιέ, φησιν, καὶ πάντων πονηρων ἀσεβέστατε τύραννε, οὐκ ήδέσθης παρὰ τοῦ θεοῦ λαβών τὰ ἀγαθὰ καὶ τὴν βασιλείαν τοὺς θεράποντας αὐτοῦ κατακτεῖναι καὶ τοὺς τῆς εὐσεβείας άσκητὰς στρεβλῶσαι; 12 ἀνθ' ὧν ταμιεύσεταί σε ἡ δίκη πυκνοτέρω καὶ αἰωνίω πυρὶ καὶ βασάνοις, αϊ είς όλον τὸν αἰῶνα οὐκ ἀνήσουσίν σε. 13 οὐκ ἠδέσθης ἄνθρωπος ὤν, θηριωδέστατε, τοὺς ὁμοιοπαθεῖς καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν γεγονότας στοιχείων γλωττοτομῆσαι καὶ τοῦτον καταικίσας τὸν τρόπον βασανίσαι. 14 άλλ' οι μεν εύγενως άποθανόντες έπλήρωσαν την είς τον θεον εύσεβειαν, συ δε κακως οιμώξεις τους τῆς ἀρετῆς ἀγωνιστὰς ἀναιτίως ἀποκτεῖνας. 15 ὅθεν καὶ αὐτὸς ἀποθνήσκειν μέλλων ἔφη 16 Οὐκ ἀπαυτομολῶ τῆς τῶν ἀδελφῶν μου ἀριστείας· 17 ἐπικαλοῦμαι δὲ τὸν πατρῷον θεὸν ὅπως ἵλεως γένηται τῷ ἔθνει ἡμῶν. 18 σὲ δὲ καὶ ἐν τῷ νῦν βίῳ καὶ θανόντα τιμωρήσεται. 19 καὶ ταῦτα κατευξάμενος έαυτὸν ἔρριψε κατὰ τῶν τηγάνων, καὶ οὕτως ἀπέδωκεν.

4Mac 13:1

Εί δὲ τοίνυν τῶν μέχρι θανάτου πόνων ὑπερεφρόνησαν οἱ ἐπτὰ ἀδελφοί, συνομολογεῖται πανταχόθεν ὅτι αὐτοδέσποτός ἐστιν τῶν παθῶν ὁ εὐσεβὴς λογισμός. 2 εἰ γὰρ τοῖς πάθεσι δουλωθέντες ἐμιαροφάγησαν, ἐλέγομεν ἄν τούτοις αὐτοὺς νενικῆσθαι· 3 νυνὶ δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ τῷ ἐπαινουμένῳ παρὰ θεῷ λογισμῷ περιεγένοντο τῶν παθῶν, 4 ὧν οὐκ ἔστιν παριδεῖν τὴν ἡγεμονίαν τῆς διανοίας, ἐπεκράτησαν γὰρ καὶ πάθους καὶ πόνων. 5 πῶς οὖν οὐκ ἔστιν τούτοις τὴν τῆς εὐλογιστίας παθοκράτειαν ὁμολογεῖν, οἱ τῶν μὲν διὰ πυρὸς ἀλγηδόνων οὐκ ἐπεστράφησαν; 6 καθάπερ γὰρ προβλῆτες λιμένων πύργοι τὰς τῶν κυμάτων ἀπειλὰς ἀνακόπτοντες γαληνὸν παρέχουσι τοῖς εἰσπλέουσι τὸν ὅρμον, 7 οὕτως ἡ ἑπτάπυργος τῶν νεανίσκων εὐλογιστία τὸν τῆς εὐσεβείας ὀχυρώσασα λιμένα τὴν τῶν παθῶν ἐνίκησεν ἀκολασίαν. 8 ἱερὸν γὰρ εὐσεβείας στήσαντες χορὸν παρεθάρσυνον ἀλλήλους λέγοντες 9 Αδελφικῶς ἀποθάνωμεν, ἀδελφοί, περὶ τοῦ νόμου· μιμησώμεθα τοὺς τρεῖς τοὺς ἐπὶ τῆς Ἀσσυρίας νεανίσκους, οἱ τῆς ἰσοπολίτιδος καμίνου κατεφρόνησαν. 10 μὴ δειλανδρήσωμεν πρὸς τὴν τῆς εὐσεβείας ἐπίδειξιν. 11 καὶ ὁ μέν Θάρρει, ἀδελφέ ἔλεγεν, ὁ δὲ Εὐγενῶς καρτέρησον, 12 ὁ δὲ καταμνησθεὶς ἔλεγεν Μνήσθητε πόθεν ἐστέ, ἢ τίνος πατρὸς χειρὶ σφαγιασθῆναι διὰ τὴν εὐσέβειαν ὑπέμεινεν Ισαακ. 13 εῖς δὲ ἕκαστος ἀλλήλους ὁμοῦ πάντες ἐφορῶντες φαιδροὶ καὶ μάλα θαρραλέοι

Έαυτούς, ἔλεγον, τῷ θεῷ ἀφιερώσωμεν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας τῷ δόντι τὰς ψυχὰς καὶ χρήσωμεν τῆ περὶ τὸν νόμον φυλακῆ τὰ σώματα. 14 μὴ φοβηθώμεν τὸν δοκοῦντα ἀποκτέννειν· 15 μέγας γὰρ ψυχῆς ἀγὼν καὶ κίνδυνος ἐν αἰωνίω βασάνω κείμενος τοῖς παραβᾶσι τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ. 16 καθοπλισώμεθα τοιγαροῦν τὴν τοῦ θείου λογισμοῦ παθοκρατείαν. 17 οὕτω γὰρ θανόντας ἡμᾶς Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ιακωβ ὑποδέξονται καὶ πάντες οἱ πατέρες ἐπαινέσουσιν. 18 καὶ ἑνὶ ἑκάστω τῶν ἀποσπωμένων αὐτῶν ἀδελφῶν ἔλεγον οἱ περιλειπόμενοι Μὴ καταισχύνης ἡμᾶς, ἀδελφέ, μηδὲ ψεύση τοὺς προαποθανόντας ήμῶν ἀδελφούς. 19 οὐκ ἀγνοεῖτε δὲ τὰ τῆς ἀδελφότητος φίλτρα, ἄπερ ή θεία καὶ πάνσοφος πρόνοια διὰ πατέρων τοῖς γεννωμένοις ἐμέρισεν καὶ διὰ τῆς μητρώας φυτεύσασα γαστρός, 20 ἐν ή τὸν ἴσον ἀδελφοὶ κατοικήσαντες χρόνον καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ πλασθέντες καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ αἵματος αὐξηθέντες καὶ διὰ τῆς αὐτῆς ψυχῆς τελεσφορηθέντες 21 καὶ διὰ τῶν ἴσων άποτεχθέντες χρόνων καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν γαλακτοποτοῦντες πηγῶν, ἀφ' ὧν συντρέφονται έναγκαλισμάτων φιλάδελφοι ψυχαί· 22 καὶ αὔξονται σφοδρότερον διὰ συντροφίας καὶ τῆς καθ' ἡμέραν συνηθείας καὶ τῆς ἄλλης παιδείας καὶ τῆς ἡμετέρας ἐν νόμφ θεοῦ ἀσκήσεως. 23 οὕτως δὴ τοίνυν καθεστηχυίης συμπαθούς τῆς φιλαδελφίας οἱ έπτὰ άδελφοὶ συμπαθέστερον ἔσχον πρὸς άλλήλους. 24 νόμφ γὰο τῷ αὐτῷ παιδευθέντες καὶ τὰς αὐτὰς ἐξασκήσαντες ἀρετὰς καὶ τῷ δικαίφ συντραφέντες βίω μᾶλλον έαυτοὺς ἠγάπων. 25 ἡ γὰρ ὁμοζηλία τῆς καλοκάγαθίας ἐπέτεινεν αὐτῶν τὴν πρὸς άλλήλους εύνοιαν καὶ ὁμόνοιαν· 26 σὺν γὰο τῆ εὐσεβεία ποθεινοτέραν αὑτοῖς κατεσκεύαζον τὴν φιλαδελφίαν. 27 άλλ' όμως καίπες τῆς φύσεως καὶ τῆς συνηθείας καὶ τῶν τῆς ἀςετῆς ἡθῶν τὰ τῆς άδελφότητος αὐτοῖς φίλτρα συναυξόντων ἀνέσχοντο διὰ τὴν εὐσέβειαν τοὺς ἀδελφοὺς οἱ ὑπολειπόμενοι, τους καταικιζομένους δρώντες μέχρι θανάτου βασανιζομένους,

4Mac 14:1

προσέτι καὶ ἐπὶ τὸν αἰκισμὸν ἐποτρύνοντες, ὡς μὴ μόνον τῶν ἀλγηδόνων περιφρονῆσαι αὐτούς, ἀλλὰ καὶ τῶν τῆς φιλαδελφίας παθῶν κρατῆσαι. 2 Ὁ βασιλέων λογισμοὶ βασιλικώτεροι καὶ ἐλευθέρων έλευθερώτεροι. 3 ὧ ίερᾶς καὶ εὐαρμόστου περὶ τῆς εὐσεβείας τῶν ἑπτὰ ἀδελφῶν συμφωνίας. 4 οὐδεῖς έκ τῶν ἑπτὰ μειρακίων ἐδειλίασεν οὐδὲ πρὸς τὸν θάνατον ὤκνησεν, 5 ἀλλὰ πάντες ὥσπερ ἐπ΄ άθανασίας όδὸν τρέχοντες ἐπὶ τὸν διὰ τῶν βασάνων θάνατον ἔσπευδον. 6 καθάπερ αί χεῖρες καὶ οί πόδες συμφώνως τοῖς τῆς ψυχῆς ἀφηγήμασιν κινοῦνται, οὕτως οἱ ἱεροὶ μείρακες ἐκεῖνοι ὡς ὑπὸ ψυχῆς άθανάτου τῆς εὐσεβείας πρὸς τὸν ὑπὲρ αὐτῆς συνεφώνησαν θάνατον. 7 ὧ πανάγιε συμφώνων άδελφῶν έβδομάς. καθάπες γὰς έπτὰ τῆς κοσμοποιίας ἡμέςαι πεςὶ τὴν εὐσέβειαν, 8 οὕτως πεςὶ τὴν έβδομάδα χορεύοντες οἱ μείρακες ἐκύκλουν τὸν τῶν βασάνων φόβον καταλύοντες. 9 νῦν ἡμεῖς άκούοντες τὴν θλῖψιν τῶν νεανιῶν ἐκείνων φρίττομεν· οἱ δὲ οὐ μόνον ὁρῶντες, ἀλλ' οὐδὲ μόνον άκούοντες τὸν παραχρῆμα ἀπειλῆς λόγον, ἀλλὰ καὶ πάσχοντες ἐνεκαρτέρουν, καὶ τοῦτο ταῖς διὰ πυρὸς όδύναις· 10 ὧν τί γένοιτο ἐπαλγέστερον; όξεῖα γὰρ καὶ σύντομος οὖσα ἡ τοῦ πυρὸς δύναμις ταχέως διέλυεν τὰ σώματα. 11 Καὶ μὴ θαυμαστὸν ἡγεῖσθε εἰ ὁ λογισμὸς περιεκράτησε τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων έν ταῖς βασάνοις, ὅπου γε καὶ γυναικὸς νοῦς πολυτροπωτέρων ὑπερεφρόνησεν ἀλγηδόνων· 12 ἡ μήτηρ γὰο τῶν ἑπτὰ νεανίσκων ὑπήνεγκεν τὰς ἐφ' ἑνὶ ἑκάστῳ τῶν τέκνων στοέβλας. 13 θεωρεῖτε δὲ πῶς πολύπλοκός ἐστιν ἡ τῆς φιλοτεκνίας στοργὴ ἕλκουσα πάντα πρὸς τὴν τῶν σπλάγχνων συμπάθειαν,

14 ὅπου γε καὶ τὰ ἄλογα ζῷα ὁμοίαν τὴν εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν γεννώμενα συμπάθειαν καὶ στοργὴν ἔχει τοῖς ἀνθρώποις. 15 καὶ γὰρ τῶν πετεινῶν τὰ μὲν ἥμερα κατὰ τὰς οἰκίας ὀροφοιτοῦντα προασπίζει τῶν νεοττῶν, 16 τὰ δὲ κατὰ κορυφὰς ὀρέων καὶ φαράγγων ἀπορρῶγας καὶ δένδρων ὀπὰς καὶ τὰς τούτων ἄκρας ἐννοσσοποιησάμενα ἀποτίκτει καὶ τὸν προσιόντα κωλύει· 17 εἰ δὲ καὶ μὴ δύναιντο κωλύειν, περιιπτάμενα κυκλόθεν αὐτῶν ἀλγοῦντα τῷ στοργῷ ἀνακαλούμενα τῷ ἰδίᾳ φωνῷ, καθ' ὁ δύναται, βοηθεῖ τοῖς τέκνοις. 18 καὶ τί δεῖ τὴν διὰ τῶν ἀλόγων ζώων ἐπιδεικνύναι πρὸς τὰ τέκνα συμπάθειαν, 19 ὅπου γε καὶ μέλισσαι περὶ τὸν τῆς κηρογονίας καιρὸν ἐπαμύνονται τοὺς προσιόντας καὶ καθάπερ σιδήρω τῷ κέντρω πλήσσουσι τοὺς προσιόντας τῷ νοσσιῷ αὐτῶν καὶ ἀπαμύνουσιν ἕως θανάτου; 20 ἀλλ' οὐχὶ τὴν Αβρααμ ὁμόψυχον τῶν νεανίσκων μητέρα μετεκίνησεν συμπάθεια τέκνων.

4Mac 15:1

 Ω λογισμ $\hat{\epsilon}$ τέκνων πα $\hat{\beta}$ ων τύραννε καὶ εὐσέetaεια μητρὶ τέκνων πο $\hat{\beta}$ εινοτέρα. 2 μήτηρ δυεῖν προκειμένων, εὐσεβείας καὶ τῆς έπτὰ υίῶν σωτηρίας προσκαίρου κατὰ τὴν τοῦ τυράννου ὑπόσχεσιν, 3 τὴν εὐσέβειαν μᾶλλον ἠγάπησεν τὴν σώζουσαν εἰς αἰωνίαν ζωὴν κατὰ θεόν. 4 ὧ τίνα τρόπον ήθολογήσαιμι φιλότεκνα γονέων πάθη. ψυχῆς τε καὶ μοوφῆς ὁμοιότητα εἰς μικρὸν παιδὸς χαρακτῆρα θαυμάσιον έναποσφραγίζομεν, μάλιστα διὰ τὸ τῶν παθῶν τοῖς γεννηθεῖσιν τὰς μητέρας τῶν πατέρων καθεστάναι συμπαθεστέρας. 5 όσφ γάρ καὶ ἀσθενόψυχοι καὶ πολυγονώτεραι ὑπάρχουσιν αἱ μητέρες, τοσούτω μαλλόν είσιν φιλοτεκνότεραι. 6 πασων δε των μητέρων έγενετο ή των έπτα παίδων μήτηρ φιλοτεχνοτέρα, ήτις έπτὰ χυοφορίαις τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐπιφυτευομένη φιλοστοργίαν 7 καὶ διὰ πολλὰς τὰς καθ' ἕκαστον αὐτῶν ὦδῖνας ἡναγκασμένη τὴν είς αὐτοὺς ἔχειν συμπάθειαν, 8 διὰ τὸν πρὸς τὸν θεὸν φόβον ὑπερεῖδεν τὴν τῶν τέκνων πρόσκαιρον σωτηρίαν. 9 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν καλοκάγαθίαν τῶν υίῶν καὶ τὴν πρὸς τὸν νόμον αὐτῶν εὐπείθειαν μείζω τὴν ἐν αὐτοῖς ἔσχεν φιλοστοργίαν. 10 δίκαιοί τε γὰρ ἦσαν καὶ σώφρονες καὶ ἀνδρεῖοι καὶ μεγαλόψυχοι καὶ φιλάδελφοι καὶ φιλομήτορες ούτως ώστε καὶ μέχρι θανάτου τὰ νόμιμα φυλάσσοντας πείθεσθαι αὐτῆ. 11 άλλ' όμως καίπες τοσούτων όντων τῶν πεςὶ τὴν φιλοτεκνίαν εἰς συμπάθειαν έλκόντων τὴν μητέςα, ἐπ' οὐδενὸς αὐτῶν τὸν λογισμὸν αὐτῆς αἱ παμποίκιλοι βάσανοι ἴσχυσαν μετατρέψαι, 12 ἀλλὰ καὶ καθ' ἕνα παῖδα καὶ όμοῦ πάντας ἡ μήτης ἐπὶ τὸν τῆς εὐσεβείας προετρέπετο θάνατον. 13 ὧ φύσις ἱερὰ καὶ φίλτρα γονέων καὶ γένεσι φιλόστοργε καὶ τροφεία καὶ μητέρων ἀδάμαστα πάθη. 14 καθένα στρεβλούμενον καὶ φλεγόμενον δρῶσα μήτηρ οὐ μετεβάλλετο διὰ τὴν εὐσέβειαν. 15 τὰς σάρκας τῶν τέκνων ἑώρα περὶ τὸ πῦρ τηχομένας καὶ τοὺς τῶν ποδῶν καὶ χειρῶν δακτύλους ἐπὶ γῆς σπαίροντας καὶ τὰς τῶν κεφαλῶν μέχρι τῶν περὶ τὰ γένεια σάρκας ὥσπερ προσωπεῖα προκειμένας. 16 ὧ πικροτέρων νῦν πόνων πειρασθείσα μήτηρ ήπερ τῶν ἐπ' αὐτοῖς ὠδίνων. 17 ὧ μόνη γύναι τὴν εὐσέβειαν ὁλόκληρον άποκυήσασα. 18 οὐ μετέτρεψέν σε πρωτοτόκος άποπνέων οὐδὲ δεύτερος είς σὲ οἰκτρὸν βλέπων ἐν βασάνοις, οὐ τρίτος ἀποψύχων, 19 οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἑνὸς ἑκάστου θεωροῦσα ταυρηδὸν ἐπὶ τῶν βασάνων δοωντας τον αὐτον αἰκισμον καὶ τοὺς μυκτήρας ποοσημειουμένους τον θάνατον αὐτων οὐκ ἔκλαυσας. 20 ἐπὶ σαρξὶν τέκνων δρῶσα σάρκας τέκνων ἀποκαιομένας καὶ ἐπὶ χερσὶν χεῖρας άποτεμνομένας καὶ ἐπὶ κεφαλαῖς κεφαλὰς ἀποδειροτομουμένας καὶ ἐπὶ νεκροῖς νεκροὺς πίπτοντας καὶ πολυάνδριον δρώσα των τέκνων το χωρίον διὰ των βασάνων οὐκ ἐδάκρυσας. 21 οὐχ οὕτως σειρήνιοι

μελφδίαι οὐδὲ κύκνειοι πρὸς φιληκοίαν φωναὶ τοὺς ἀκούοντας ἐφέλκονται ὡς τέκνων φωναὶ μετὰ βασάνων μητέρα φωνούντων. 22 πηλίκαις καὶ πόσαις τότε ἡ μήτηρ τῶν υίῶν βασανίζομένων τροχοῖς τε καὶ καυτηρίοις ἐβασανίζετο βασάνοις. 23 ἀλλὰ τὰ σπλάγχνα αὐτῆς ὁ εἰσεβὴς λογισμὸς ἐν αὐτοῖς τοῖς πάθεσιν ἀνδρειώσας ἐπέτεινεν τὴν πρόσκαιρον φιλοτεκνίαν παριδεῖν. 24 καίπερ ἑπτὰ τέκνων ὁρῶσα ἀπώλειαν καὶ τὴν τῶν στρεβλῶν πολύπλοκον ποικιλίαν, ἀπάσας ἡ γενναία μήτηρ ἐξέλυσεν διὰ τὴν πρὸς θεὸν πίστιν. 25 καθάπερ γὰρ ἐν βουλευτηρίφ τῆ ἑαυτῆς ψυχῆ δεινοὺς ὁρῶσα συμβούλους φύσιν καὶ γένεσιν καὶ φιλοτεκνίαν καὶ τέκνων στρέβλας, 26 δύο ψήφους κρατοῦσα μήτηρ, θανατηφόρον τε καὶ σωτήριον, ὑπὲρ τέκνων 27 οὐκ ἐπέγνω τὴν σψίζουσαν ἑπτὰ υίοὺς πρὸς ὀλίγον χρόνον σωτηρίαν, 28 ἀλλὰ τῆς θεοσεβοῦς Αβρααμ καρτερίας ἡ θυγάτηρ ἐμνήσθη. 29 ὧ μήτηρ ἔθνους, ἔκδικε τοῦ νόμου καὶ ὑπερασπίστρια τῆς εὐσεβείας καὶ τοῦ διὰ σπλάγχνων ἀγῶνος ἀθλοφόρε· 30 ὧ ἀρρένων πρὸς καρτερίαν γενναιοτέρα καὶ ἀνδρῶν πρὸς ὑπομονὴν ἀνδρειοτέρα. 31 καθάπερ γὰρ ἡ Νωε κιβωτὸς ἐν τῷ κοσμοπληθεῖ κατακλυσμῷ κοσμοφοροῦσα καρτερῶς ὑπέμεινεν τοὺς κλύδωνας, 32 οὕτως σὺ ἡ νομοφύλαξ πανταχόθεν ἐν τῷ τῶν παθῶν περιαντλουμένη κατακλυσμῷ καὶ καρτεροῖς ἀνέμοις, ταῖς τῶν υίῶν βασάνοις, συνεχομένη γενναίως ὑπέμεινας τοὺς ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας χειμῶνας.

4Mac 16:1

Εί δὲ τοίνυν καὶ γυνὴ καὶ γεραιὰ καὶ έπτὰ παίδων μήτηρ ὑπέμεινεν τὰς μέχρι θανάτου βασάνους τῶν τέχνων δοώσα, δμολογουμένως αὐτοκράτωρ ἐστὶν τῶν παθῶν δ εὐσεβης λογισμός. 2 ἀπέδειξα οὖν ὅτι ού μόνον ἄνδιες τῶν παθῶν ἐκιράτησαν, ἀλλὰ καὶ γυνὴ τῶν μεγίστων βασάνων ὑπειρεφιρόνησεν. 3 καὶ ούχ οὕτως οἱ περὶ Δ ανιηλ λέοντες ἦσαν ἄγριοι οὐδὲ ἡ Μισαηλ ἐκφλεγομένη κάμινος λαβροτάτω πυρί, ώς ή τῆς φιλοτεκνίας περιέκαιεν ἐκείνην φύσις ὁρῶσαν αὐτῆς οὕτως ποικίλως βασανιζομένους τοὺς έπτὰ υίούς. 4 ἀλλὰ τῷ λογισμῷ τῆς εὐσεβείας κατέσβεσεν τὰ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα πάθη ἡ μήτης. 5 Καὶ γὰς τοῦτο ἐπιλογίσασθε, ὅτι δειλόψυχος εἰ ἦν ἡ γυνὴ καίπες μήτης οὖσα, ώλοφύςετο ἀν ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἴσως ἀν ταῦτα εἶπεν 6 Ὁ μελέα ἔγωγε καὶ πολλάκις τρισαθλία, ἥτις ἑπτὰ παῖδας τεκοῦσα οὐδενὸς μήτης γεγένημαι. 7 $\check{\omega}$ μάταιοι έπτὰ κυοφορίαι καὶ ἀνόνητοι έπτὰ δεκάμηνοι καὶ ἄκαρποι τιθηνίαι καὶ ταλαίπωροι γαλακτοτροφίαι. 8 μάτην δὲ ἐφ' ὑμῖν, ὧ παῖδες, πολλὰς ὑπέμεινα ώδινας καὶ χαλεπωτέρας φροντίδας ἀνατροφῆς. 9 ὧ τῶν ἐμῶν παίδων οἱ μὲν ἄγαμοι, οἱ δὲ γήμαντες άνονητοι· οὐκ ὄψομαι ὑμῶν τέκνα οὐδὲ μάμμη κληθεῖσα μακαρισθήσομαι. 10 ὧ ή πολύπαις καὶ καλλίπαις έγω γυνή χήρα καὶ μόνη πολύθρηνος· 11 οὐδ' ἀν ἀποθάνω, θάπτοντα τῶν υίῶν ἕξω τινά. 12 Άλλὰ τούτω τῷ θρήνω οὐδένα ώλοφύρετο ἡ ἱερὰ καὶ θεοσεβής μήτηρ οὐδ' ἵνα μὴ ἀποθάνωσιν άπέτρεπεν αὐτῶν τινα οὐδ' ως ἀποθνησκόντων έλυπήθη, 13 άλλ' ώσπερ άδαμάντινον έχουσα τὸν νοῦν καὶ εἰς ἀθανασίαν ἀνατίκτουσα τὸν τῶν υίῶν ἀριθμὸν μᾶλλον ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας ἐπὶ τὸν θάνατον αὐτοὺς προετρέπετο ἱκετεύουσα. 14 ὧ μῆτερ δι' εὐσέβειαν θεοῦ στρατιῶτι πρεσβῦτι καὶ γύναι, διὰ καρτερίαν καὶ τύραννον ἐνίκησας καὶ ἔργοις δυνατωτέρα καὶ λόγοις εύρέθης ἀνδρός. 15 καὶ γὰρ ὅτε συνελήμφθης μετά τῶν παίδων, είστήκεις τὸν Ελεαζαρον ὁρῶσα βασανιζόμενον καὶ ἔλεγες τοῖς παισίν έν τ $ilde{\eta}$ Εetaοαίδι φων $ilde{\eta}$ 16 $ilde{\Omega}$ παίδες, γενναίος δ άγών, έ ϕ ' δν κληθέντες ύπ $\dot{\epsilon}$ ο τ $ilde{\eta}$ ς διαμαοτυοίας τοῦ έθνους έναγωνίσασθε προθύμως ύπερ τοῦ πατρώου νόμου· 17 καὶ γὰρ αἰσχρὸν τὸν μεν γέροντα τοῦτον ύπομένειν τὰς διὰ τὴν εὐσέβειαν ἀλγηδόνας, ὑμᾶς δὲ τοὺς νεανίσκους καταπλαγῆναι τὰς βασάνους. 18 ἀναμνήσθητε ὅτι διὰ τὸν θεὸν τοῦ κόσμου μετελάβετε καὶ τοῦ βίου ἀπελαύσατε, 19 καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλετε πάντα πόνον ὑπομένειν διὰ τὸν θεόν, 20 δι' δν καὶ ὁ πατὴρ ἡμῶν Αβρααμ ἔσπευδεν τὸν ἐθνοπάτορα υίὸν σφαγιάσαι Ισαακ, καὶ τὴν πατρώαν χεῖρα ξιφηφόρον καταφερομένην ἐπ' αὐτὸν ὁρῶν οὐκ ἔπτηξεν. 21 καὶ Δανιηλ ὁ δίκαιος εἰς λέοντας ἐβλήθη, καὶ Ανανιας καὶ Αζαριας καὶ Μισαηλ εἰς κάμινον πυρὸς ἀπεσφενδονήθησαν καὶ ὑπέμειναν διὰ τὸν θεόν. 22 καὶ ὑμεῖς οὖν τὴν αὐτὴν πίστιν πρὸς τὸν θεὸν ἔχοντες μὴ χαλεπαίνετε. 23 ἀλόγιστον γὰρ εἰδότας εὐσέβειαν μὴ ἀνθίστασθαι τοῖς πόνοις. 24 Διὰ τούτων τῶν λόγων ἡ ἑπταμήτωρ ἕνα ἕκαστον τῶν υίῶν παρακαλοῦσα ἀποθανεῖν ἔπεισεν μᾶλλον ἢ παραβῆναι τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ, 25 ἔτι δὲ καὶ ταῦτα εἰδότες ὅτι οἱ διὰ τὸν θεὸν ἀποθνήσκοντες ζῶσιν τῷ θεῷ ὥσπερ Αβρααμ καὶ Ισαακ καὶ Ιακωβ καὶ πάντες οἱ πατριάρχαι.

4Mac 17:1

"Έλεγον δὲ καὶ τῶν δοουφόρων τινὲς ὅτι ὡς ἔμελλεν συλλαμβάνεσθαι καὶ αὐτὴ πρὸς θάνατον, ἵνα μὴ ψαύσειέν τις τοῦ σώματος αὐτῆς, ἑαυτὴν ἔρριψε κατὰ τῆς πυρᾶς. 2 Ὁ μήτηρ σὺν ἑπτὰ παισὶν καταλύσασα τὴν τοῦ τυράννου βίαν καὶ ἀκυρώσασα τὰς κακὰς ἐπινοίας αὐτοῦ καὶ δείξασα τὴν τῆς πίστεως γενναιότητα. 3 καθάπες γὰς σὺ στέγη ἐπὶ τοὺς στύλους τῶν παίδων γενναίως ίδουμένη άκλινης ύπηνεγκας τον διά τῶν βασάνων σεισμόν. 4 θάρρει τοιγαροῦν, ὧ μήτηρ ἱερόψυχε, την ἐλπίδα τῆς ὑπομονῆς βεβαίαν ἔχουσα πρὸς τὸν θεόν. 5 οὐχ οὕτως σελήνη κατ' οὐρανὸν σὺν ἄστροις σεμνή καθέστηκεν, ως συ τους ισαστέρους έπτα παίδας φωταγωγήσασα προς την ευσέβειαν έντιμος καθέστηκας θεῷ καὶ ἐστήρισαι σὺν αὐτοῖς ἐν οὐρανῷ· 6 ἦν γὰρ ἡ παιδοποιία σου ἀπὸ Αβρααμ τοῦ πατρός. 7 Εί δε έξον ήμιν ἦν ὥσπερ ἐπί τινος ζωγραφῆσαι τὴν τῆς εὐσεβείας σου ἱστορίαν, οὐκ ἀν ἔφριττον οί θεωροῦντες δρῶντες μητέρα ἐπτὰ τέκνων δι' εὐσέβειαν ποικίλας βασάνους μέχρι θανάτου ύπομείνασαν; 8 καὶ γὰρ ἄξιον ἦν καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἐπιταφίου ἀναγράψαι καὶ ταῦτα τοῖς ἀπὸ τοῦ έθνους είς μνείαν λεγόμενα 9 Ένταῦθα γέρων ίερεὺς καὶ γυνὴ γεραιὰ καὶ ἑπτὰ παῖδες ἐγκεκήδευνται διὰ τυράννου βίαν τὴν Εβραίων πολιτείαν καταλῦσαι θέλοντος, 10 οἳ καὶ ἐξεδίκησαν τὸ γένος εἰς θεὸν άφορῶντες καὶ μέχρι θανάτου τὰς βασάνους ὑπομείναντες. 11 Άληθῶς γὰρ ἦν ἀγὼν θεῖος ὁ δι' αὐτῶν γεγενημένος. 12 ήθλοθέτει γὰρ τότε ἀρετή δι' ὑπομονῆς δοκιμάζουσα. τὸ νῖκος ἀφθαρσία ἐν ζωῆ πολυχρονίφ. 13 Ελεαζαρ δε προηγωνίζετο, ή δε μήτηρ τῶν έπτὰ παίδων ἐνήθλει, οἱ δε ἀδελφοὶ ήγωνίζοντο· 14 ο τύραννος αντηγωνίζετο· ο δε κόσμος καὶ ο τῶν ανθρώπων βίος έθεώρει· 15 θεοσέβεια δὲ ἐνίκα τοὺς ἑαυτῆς ἀθλητὰς στεφανοῦσα. 16 τίνες οὐκ ἐθαύμασαν τοὺς τῆς θείας νομοθεσίας άθλητάς; τίνες οὐκ έξεπλάγησαν; 17 Αὐτός γέ τοι ὁ τύραννος καὶ ὅλον τὸ συμβούλιον έθαύμασαν αὐτῶν τὴν ὑπομονήν, 18 δι' ἡν καὶ τῷ θείῳ νῦν παρεστήκασιν θρόνῳ καὶ τὸν μακάριον βιοῦσιν αίῶνα. 19 καὶ γάφ φησιν ὁ Μωϋσῆς Καὶ πάντες οἱ ἡγιασμένοι ὑπὸ τὰς χεῖφάς σου. 20 καὶ οὖτοι οὖν ἁγιασθέντες διὰ θεὸν τετίμηνται, οὐ μόνον ταύτη τῆ τιμῆ, ἀλλὰ καὶ τῷ δι' αὐτοὺς τὸ ἔθνος ήμῶν τοὺς πολεμίους μὴ ἐπικρατῆσαι 21 καὶ τὸν τύραννον τιμωρηθῆναι καὶ τὴν πατρίδα καθαρισθήναι, ώσπερ ἀντίψυχον γεγονότας τής τοῦ έθνους άμαρτίας. 22 καὶ διὰ τοῦ αἵματος τῶν εύσεβῶν ἐκείνων καὶ τοῦ ἱλαστηρίου τοῦ θανάτου αὐτῶν ἡ θεία πρόνοια τὸν Ισραηλ προκακωθέντα διέσωσεν. 23 Πρὸς γὰρ τὴν ἀνδρείαν αὐτῶν τῆς ἀρετῆς καὶ τὴν ἐπὶ ταῖς βασάνοις αὐτῶν ὑπομονὴν ὁ τύραννος ἀπιδων ἀνεκήρυξεν ὁ ἀντίοχος τοῖς στρατιώταις αὐτοῦ εἰς ὑπόδειγμα τὴν ἐκείνων ὑπομονὴν 24 έσχεν τε αὐτοὺς γενναίους καὶ ἀνδρείους εἰς πεζομαχίαν καὶ πολιορκίαν καὶ ἐκπορθήσας ἐνίκησεν πάντας τοὺς πολεμίους.

4Mac 18:1

 Ω τῶν Aetaραμιαίων σπερμάτων ἀπόγονοι παῖδες Ισραηλῖται, πείθεσθε τῷ νόμῳ τούτῳ καὶ πάντα τρόπον εὐσεβεῖτε 2 γινώσκοντες ὅτι τῶν παθῶν ἐστιν δεσπότης ὁ εὐσεβὴς λογισμὸς καὶ οὐ μόνον τῶν ένδοθεν, άλλὰ καὶ τῶν έξωθεν πόνων. 3 Άνθ ὧν διὰ τὴν εὐσέβειαν προέμενοι τὰ σώματα τοῖς πόνοις έκεῖνοι οὐ μόνον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐθαυμάσθησαν, ἀλλὰ καὶ θείας μερίδος κατηξιώθησαν. 4 Καὶ δι' αὐτοὺς εἰρήνευσεν τὸ ἔθνος, καὶ τὴν εὐνομίαν τὴν ἐπὶ τῆς πατρίδος ἀνανεωσάμενοι ἐκπεπόρθηκαν τοὺς πολεμίους. 5 καὶ ὁ τύραννος ἀντίοχος καὶ ἐπὶ γῆς τετιμώρηται καὶ ἀποθανὼν κολάζεται· ὡς γὰρ οὐδὲν οὐδαμῶς ἴσχυσεν ἀναγκάσαι τοὺς Ιεροσολυμίτας ἀλλοφυλῆσαι καὶ τῶν πατρίων ἐθῶν έκδιαιτηθήναι, τότε ἀπάρας ἀπὸ τῶν Ιεροσολύμων ἐστράτευσεν ἐπὶ Πέρσας. 6 Ἔλεγεν δὲ ἡ μήτηρ τῶν ἑπτὰ παίδων καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα τοῖς τέκνοις 7 ὅτι Ἐγὰν ἐγενήθην παρθένος άγνὴ οὐδὲ ύπερέβην πατρικόν οίκον, ἐφύλασσον δὲ τὴν ὠκοδομημένην πλευράν. 8 οὐδὲ ἔφθειρέν με λυμεὼν έρημίας φθορεύς έν πεδίφ, οὐδὲ έλυμήνατό μου τὰ ἁγνὰ τῆς παρθενίας λυμεὼν ἀπάτης ὄφις. 9 ἔμεινα δὲ χρόνον ἀκμῆς σὺν ἀνδρί· τούτων δὲ ἐνηλίκων γενομένων ἐτελεύτησεν ὁ πατὴρ αὐτῶν, μακάριος μὲν έκεῖνος, τὸν γὰρ τῆς εὐτεκνίας βίον ἐπιζήσας τὸν τῆς ἀτεκνίας οὐκ ὠδυνήθη καιρόν. 10 ὃς ἐδίδασκεν ύμᾶς ἔτι ὢν σὺν ὑμῖν τὸν νόμον καὶ τοὺς προφήτας. 11 τὸν ἀναιρεθέντα Αβελ ὑπὸ Καιν ἀνεγίνωσκέν τε ύμιν και τον όλοκαρπούμενον Ισαακ και τον έν φυλακή Ιωσηφ. 12 έλεγεν δε ύμιν τον ζηλωτήν Φινεες, ἐδίδασκέν τε ὑμᾶς τοὺς ἐν πυρὶ Ανανιαν καὶ Αζαριαν καὶ Μισαηλ. 13 ἐδόξαζεν δὲ καὶ τὸν ἐν λάκκφ λεόντων Δανιηλ, δυ έμακάριζεν. 14 ύπεμίμνησκεν δε ύμᾶς καὶ τὴν Ησαιου γραφὴν τὴν λέγουσαν Κάν διὰ πυρὸς διέλθης, φλὸξ οὐ κατακαύσει σε. 15 τὸν ὑμνογράφον ἐμελώδει ὑμῖν Δ αυιδ λέγοντα Πολλαὶ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων. 16 τὸν Σαλωμῶντα ἐπαροιμίαζεν ὑμῖν λέγοντα Ξύλον ζωῆς έστιν τοῖς ποιοῦσιν αὐτοῦ τὸ θέλημα. 17 τὸν Ιεζεκιηλ ἐπιστοποίει τὸν λέγοντα Εἰ ζήσεται τὰ ὀστᾶ τὰ ξηρὰ ταῦτα; 18 ῷδὴν μὲν γάρ, ἣν ἐδίδαξεν Μωϋσῆς, οὐκ ἐπελάθετο διδάσκων τὴν λέγουσαν 19 Ἐγὼ ἀποκτενῶ καὶ ζῆν ποιήσω· αὕτη ἡ ζωὴ ὑμῶν καὶ ἡ μακρότης τῶν ἡμερῶν. 20 Ὠ πικρᾶς τῆς τότε ήμέρας καὶ οὐ πικρᾶς, ὅτε ὁ πικρὸς Ἑλλήνων τύραννος πῦρ πυρὶ σβέσας λέβησιν ώμοῖς καὶ ζέουσι θυμοῖς ἀγαγὼν ἐπὶ τὸν καταπέλτην καὶ πάλιν τὰς βασάνους αὐτοῦ τοὺς ἑπτὰ παῖδας τῆς Αβρααμίτιδος 21 τὰς τῶν ὀμμάτων κόρας ἐπήρωσεν καὶ γλώσσας ἐξέτεμεν καὶ βασάνοις ποικίλαις ἀπέκτεινεν. 22 ὑπὲρ ὧν ἡ θεία δίκη μετῆλθεν καὶ μετελεύσεται τὸν ἀλάστορα τύραννον. 23 οἱ δὲ Αβραμιαῖοι παῖδες σὺν τῆ ἀθλοφόρω μητρὶ εἰς πατέρων χορὸν συναγελάζονται ψυχὰς ἁγνὰς καὶ άθανάτους ἀπειληφότες παρὰ τοῦ θεοῦ. 24 ῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· αμην.